

NÁVRH ROZVOJE KULTURNÍCH AKTIVIT NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ VE MĚSTĚ STRÁŽNICE

Lucie Stanislavová

Bakalářská práce
2023

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Lucie Stanislavová
Osobní číslo: M20361
Studijní program: B0413A050024 Ekonomika a management
Specializace: Ekonomika a management veřejné správy a regionálního rozvoje
Forma studia: Prezenční
Téma práce: Návrh rozvoje kulturních aktivit neziskových organizací ve městě Strážnice

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Definujte základní pojmy v oblasti kultury, neziskových organizací a východiska kultury v místním rozvoji.

II. Praktická část

- Představte socioekonomickou analýzu se zaměřením na kulturu ve městě Strážnice.
- Zhodnotte současný stav a identifikujte hlavní bariéry rozvoje kulturních aktivit neziskových organizací města Strážnice.
- Navrhněte doporučení pro podporu rozvoje kulturních aktivit neziskových organizací ve městě Strážnice.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

- DENHARDT, Robert B., Janet Vinzant DENHARDT a Maria Pilar ARISTIGUETA. Managing human behavior in public and non-profit organizations. 3rd ed. Los Angeles: Sage Publications, 2013, 525 s. ISBN 978-1412991650.
- NEKOLNÝ, Bohumil. Paradigmata moderní kulturní politiky. V Praze: Institut umění – Divadelní ústav, 2014, 107 s. ISBN 978-80-700-8317-8.
- O'BRIEN, Dave. Kulturní politika: management, hodnoty a modernita v kreativních průmyslech. Brno: Barrister & Principal, 2015, 262 s. ISBN 978-80-700-8356-7.
- SEAMAN, Bruce A. a Dennis R. YOUNG, ed. Handbook of research on nonprofit economics and management. Second edition. Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2018, 478 s. ISBN 9781785363511.
- VÍT, Petr. Praktický právní průvodce pro neziskové organizace. Praha: Grada, 2015, 157 s. ISBN 978-80-247-5477-2.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Lukáš Danko, Ph.D.**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Datum zadání bakalářské práce: **10. února 2023**
Termín odevzdání bakalářské práce: **19. května 2023**

L.S.

prof. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

doc. Ing. Petr Novák, Ph.D.
garant studijního programu

Ve Zlíně dne 10. února 2023

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen v případě, že uzavřu licenční smlouvu uzavřenou mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 16.5.2023

Jméno a příjmení: Lucie Stanislavová

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zaměřuje na návrh rozvoje kulturních aktivit neziskových organizací ve městě Strážnice. Hlavním cílem práce je provést analýzu současného stavu a identifikování překážek, které znemožňují další rozvoj kulturních aktivit. Práce je strukturovaná na teoretickou a praktickou část. Teoretická část se skládá ze tří kapitol, které se zabývají kulturou, neziskovými organizacemi a regionální a místním rozvojem. V rámci teoretické části jsou definovány základní pojmy související s tématem práce. Praktická část se věnuje popisu města Strážnice. V praktické části byla provedena socioekonomická analýza a podrobný přehled kulturní infrastruktury města. V rámci bakalářské práce byly uskutečněny semistrukturované rozhovory s aktéry místní kultury. Na základě získaných byly navrženy konkrétní návrhy, které přispějí k podpoře dalšího rozvoje kulturních aktivit města Strážnice.

Klíčová slova: neziskové organizace, kultura, spolky, místní rozvoj, folklor

ABSTRACT

The bachelor thesis focuses on the proposal of development of cultural activities by non-profit organization in municipality Strážnice. The main aim of the thesis is to analyse the current state and identify obstacles hindering further development of culture activities. The thesis is structured into theoretical and practical part. The theoretical part consists of three chapters that focuses on culture, non-profit organizations, and regional and local development. Within this part, key terms related to the topic of the thesis are thoroughly defined. The practical part is devoted to a thorough description of the town Strážnice. It includes a socio-economic analysis and a detailed overview of the town's cultural infrastructure. Semi-structured interviews were conducted with active participants in the field of culture as part of the bachelor thesis. Concrete recommendations are put forward based on the gathered data, aiming to support the further development of cultural activities in the town of Strážnice.

Keywords: non-profit organizations, culture, associations, community development, folklore

Chtěla bych poděkovat vedoucímu práce za jeho cenné rady a vedení. Dále bych chtěla vyjádřit své díky všem respondentům, kteří mi ochotně věnovali svůj čas a poskytli mi své názory a zkušenosti.

Také bych ráda poděkovala lidem, kteří byli mou oporou při psaní práce a při celém studiu. Díky patří mé rodině a přátelům.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 KULTURA	12
1.1 ČLENĚNÍ KULTURY.....	14
1.2 KULTURNÍ POLITIKA.....	16
1.2.1 Ministerstvo kultury.....	16
1.2.2 UNESCO.....	16
1.2.3 Kultura a Evropská unie.....	17
1.2.4 Regionální kultura.....	18
1.3 FINANCOVÁNÍ KULTURY.....	18
1.4 MARKETING KULTURY.....	19
2 NEZISKOVÉ ORGANIZACE	22
2.1 ČLENĚNÍ NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ.....	23
2.2 KULTURA V NEZISKOVÉM SEKTORU.....	24
2.3 SPOLKY.....	24
2.4 NADACE.....	25
2.5 NADAČNÍ FOND.....	26
2.6 ÚSTAVY.....	26
2.7 FINANCOVÁNÍ NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ.....	27
2.7.1 Fundraising.....	28
2.7.2 Příjmy z vlastní činnosti.....	29
3 REGIONÁLNÍ A MÍSTNÍ ROZVOJ	30
3.1 AKTÉŘI MÍSTNÍHO A REGIONÁLNÍHO ROZVOJE.....	30
3.1.1 Orgány veřejné správy.....	30
3.1.2 Veřejnost.....	32
3.2 KOMUNITNĚ VEDENÝ ROZVOJ.....	32
3.3 UDRŽITELNÝ ROZVOJ.....	33
3.3.1 Udržitelný rozvoj v České republice.....	34
3.4 KULTURA A ROZVOJ.....	35
II PRAKTICKÁ ČÁST	36
4 MĚSTO STRÁŽNICE	37
4.1 ZÁKLADNÍ INFORMACE A CHARAKTERISTIKA.....	37
4.2 HISTORIE MĚSTA.....	38
4.3 SHRNUÍ.....	39

5	OBYVATELSTVO.....	40
5.1	STRUKTURA OBYVATELSTVA	40
5.2	VÝVOJ NEZAMĚSTNANOSTI	42
5.3	SHRNUTÍ.....	43
6	STRATEGICKÉ DOKUMENTY.....	44
6.1	STRATEGIE ROZVOJE JIHMORAVSKÉHO KRAJE 2021+	44
6.2	STRATEGIE KOMUNITNĚ VEDENÉHO MÍSTNÍHO ROZVOJE MAS STRÁŽNICKO 2021–2027.....	44
6.3	SHRNUTÍ.....	45
7	FINANCE.....	47
7.1	ROZPOČET MĚSTA STRÁŽNICE.....	47
7.2	FINANCOVÁNÍ KULTURY Z ROZPOČTU MĚSTA.....	48
7.3	SHRNUTÍ.....	50
8	KULTURNÍ INFRASTRUKTURA.....	51
8.2	KULTURNÍ PAMÁTKY.....	53
8.3	PRAVIDELNÉ KULTURNÍ AKCE	56
8.4	SHRNUTÍ.....	58
9	ROZHOVORY S MÍSTNÍMI AKTÉRY KULTURY.....	59
9.1	ROZHOVOR SE ZÁSTUPCEM MĚSTA STRÁŽNICE	59
9.2	ROZHOVOR SE ZÁSTUPEM NÁRODNÍHO ÚSTAVU LIDOVÉ KULTURY	60
9.3	ROZHOVORY SE ZÁSTUPCI NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ	61
9.4	SHRNUTÍ ROZHOVORŮ	63
10	SWOT ANALÝZA	64
11	NÁVRHY NA DALŠÍ ROZVOJ KULTURY.....	65
11.1	OSVĚTA OBYVATEL	65
11.1.1	Edukativní program pro školy o kultuře a folklóru ve Strážnici.....	65
11.1.2	Workshopy a přednášky na téma folklóru a lidových tradic pro veřejnost	67
	ZÁVĚR	71
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	73
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	78
	SEZNAM OBRÁZKŮ	79
	SEZNAM TABULEK.....	80
	SEZNAM PŘÍLOH.....	81

ÚVOD

Bakalářská práce je zaměřená na propojení neziskových organizací a kultury. Neziskové organizace mají důležitou roli v kulturních aktivitách. Neziskové organizace pomáhají vytvářet občanskou společnost a kultura je důležitým prvkem společenského života a vývoje jedince a celého společenství. Kultura vymezuje identitu určitého území, proto lze neziskové organizace a jejich kulturní aktivity vnímat jako nástroje pro rozvoj daného území.

Tato bakalářská práce se zaměřuje na město Strážnice a navrhuje způsoby, jak neziskové organizace mohou přispět k rozvoji kulturních aktivit a posílení kulturního dědictví v této oblasti.

Bakalářská práce je rozdělena do dvou částí, a to na část teoretickou a část praktickou. V teoretické části se pokusím vymezit základní pojmy související s tématem za pomoci použití odborných knih a jiných zdrojů. Teoretická část je členěna na tři kapitoly. První kapitola se zabývá kulturou, druhá kapitola se zabývá neziskovými organizacemi a třetí kapitola je věnována místnímu a regionálnímu rozvoji.

Druhou částí bakalářské práce je část praktická. Práce je zaměřená na kulturní aktivity města Strážnice. Město Strážnice se nachází v Jihomoravském kraji a je známé svým bohatým kulturním dědictvím a tradicemi.

V praktické části budou použity sekundární data, která jsou běžně dostupná na internetových portálech, a primární data, která budou získána prostřednictvím rozhovorů s místními kulturními aktéry. Cílem praktické části práce bude vytvořit analýzu současného stavu města Strážnice a stavu kulturních aktivit. Za pomoci této analýzy dojde k identifikování a k popisu hlavních pozitiv současného stavu a vymezení výzev a potřeb, které se v oblasti kultury nachází. Na základě provedené analýzy bude proveden návrh na zlepšení situace kulturních aktivit ve městě. Tento návrh by měl pomoci kulturním aktérům v dalším rozvoji.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem práce „*Návrh rozvoje kulturních aktivit neziskových organizací ve městě Strážnice*“ je provedení analýzy současného stavu kulturních aktivit, identifikování největších bariér dalšího rozvoje a navrhnout řešení, které pomůže k odstranění těchto bariér. K dosažení cíle je v teoretické části použita literární rešerše z odborných knih a článků. Je použita s cílem vymezení základních pojmů souvisejících s tématem a lepšího pochopení dané problematiky. V praktické části se nachází socioekonomická analýza určená k popisu hlavních charakteristik města Strážnice a jeho současného stavu. V praktické části jsou použita sekundární data z dostupných zdrojů. Primární data jsou získána realizací semistrukturovaných rozhovorů s místními kulturními aktéry. Ke shrnutí získaných dat a k jejich vyhodnocení je použita SWOT analýza. Na základě zpracování dat jsou doporučeny možné návrhy pro posílení stavu kulturních aktivit města Strážnice.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 KULTURA

Pohled na definování pojmu kultura a zájem o jednotlivé druhy a formy kultury se s postupem času a s vývojem lidské společnosti měnil. Jedno odvětví kultury upadlo a druhé zase nabylo na oblibě, a naopak. Toto tvrzení plátí zejména pro umění. Změny ve vnímání a v popularitě jednotlivých forem kultury reflektují současnou náladou ve společnosti, politický vývoj nebo ekonomickou situaci.

Důležitý milník v tom, jak lidé konzumují a vnímají kulturu, přišel po 2. světové válce a s vývojem technologií jako byla televize, videorekordéry a další technologie umožňující šíření a záznam umění a kultury. Další důležitý faktor přišel s milénium, kulturní organizace začínají výrazně využívat nejrůznější formy marketingu. (Bačuvčík, 2012, s. 9–11)

Slovo kultura pochází z latinského „colo“ nebo slova „colere“, které lze do českého jazyka přeložit jako pěstovat. Jeden z pohledů na vymezení pojmu kultura je vnímání kultury jako určitého systému hodnot a norem. Kultura je zvláštním uměle vytvořeným systémem prostředků, které umožňují svobodu volby a je spjat se symbolizací. Může se projevovat jako výsledek fyzické nebo duševní práce. (Malina, 2009, s. 2068)

Pojetí kultury je možno rozdělit do dvou rovin:

- kultura v širším smyslu slova – to, co odlišuje člověka od zvířecího světa,
- kultura v užším smyslu slova – tedy kulturní instituce a produkty. (Bačuvčík, 2012, s. 9)

Většina definic se shoduje v tom, že kultura je zásadní pro společnost a je prostředkem k vytváření jejich hodnoty.

Můžeme kulturu chápat jako soubor materiálních a duchovních statků a hodnot, které společnost využívá a byly tvořeny během celé historie lidstva. Dalším znakem, který spojuje většinu definic je, že kultura není geneticky děditelná, tedy přesahuje biologický základ člověka, ale je důležitý přenos kulturních poznatků a hodnot z generací na generaci. (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 10)

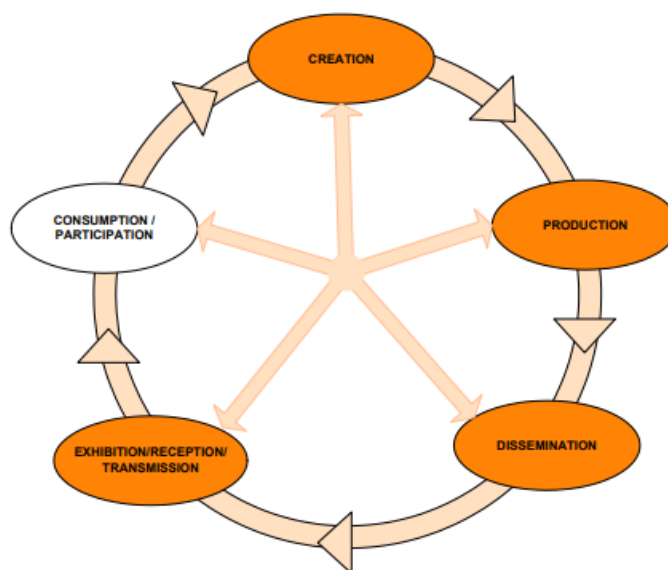
Kultura vytváří hodnoty, myšlenky, symboly, zážitky a informace. Je důležitá pro zachování a přežití civilizace a pro ochranu nehmotného i hmotného dědictví. Důležité je předávání vědění dalším generacím. Podporou kultury a jejich jednotlivých hodnot je vytvářena naše identita. (Nekolný, 2014, s. 12–15)

Kultura je také spojená s kreativním myšlením a vytvářením hodnot. (O'Brien, 2015, s. 8)

Kultura produkuje kulturní kapitál, který vnímáme stejně jako přírodní nebo lidský kapitál. Kulturní kapitál má více podob. Jeho základ je tvořen kulturními a ekonomickými hodnotami. Můžeme rozlišovat hmotný a nehmotný kulturní kapitál. (Kesner, 2005, s. 46)

UNESCO (organizace OSN pro vzdělávání, vědu a kulturu) má svou vlastní definici kultury. Definuje ji jako soubor charakteristických, duchovních, materiálních, intelektuálních a emocionálních charakteristik dané společnosti. Nejedná se pouze o umění a literaturu (hmotné složky kultury), ale také o životní styl, tradice a systém hodnot (nehmotné složky kultury). (UNESCO, 2009, s. 9)

Kultura může být vnímaná jako určitý proces, seskupení jednotlivých aktivit, jež vytváří služby a statky. Tento proces se nazývá kulturní cyklus. Jednotlivé etapy tohoto cyklu jsou vytváření, produkce, distribuce, výstava/prezentace/přenos a spotřeba/účast. Všechny etapy kulturního cyklu na sebe navzájem navazují, a to včetně zpětné vazby. Zpětná vazba je důležitým aspektem, je možností pro inspirování se a dává prostor k vývoji nových kulturních produktů. Tento cyklus není pro všechny kulturní aktivity stejný, lze začít v libovolné etapě nebo lze některou etapu úplně vynechat. (UNESCO, 2009, s. 19–21)

Obrázek 1 Kulturní cyklus (Zdroj: UNESCO, 2009)

Dále je společně s pojmem kultura nutno pracovat s dalšími pojmy a znát jejich význam.

Prvním pojmem je kulturní identita, která znamená spojení skupiny lidí s kulturními nebo jazykovými oblastmi. Jedná se o uvědomění si difference, kterou jim jejich kultura a kulturní tradice a symboly poskytují. Zároveň o uvědomění si historické souvislosti vývoje. (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 46)

Kulturní dědictví obsahuje historické památky, krajinu, zkušenosti, tradice, umělecká díla atd. Může se tedy jednat o hmotné nebo nehmotné statky. Jedná se o historickou a kulturní paměť spojenou s určitou krajinou a společností, zároveň toto dědictví přispívá k vytváření současných společenských hodnot. (Soukup, 2011, s. 92–93)

Další pojem, který je důležité definovat je kulturní instituce. Kulturní institucí jsou producenti kulturních statků a účastníci kulturních procesů. Lze je rozřadit do několika skupin dle různých kritérií, například podle ekonomické profitability na komerční a nekomerční, podle jejich velikosti, podle vlastnictví a podle dalších kritérií. Kulturní instituce mohou vzniknout jako různé právní normy, můžeme se setkat s fyzickou podnikající osobou na základě živnostenského nebo autorského zákona, s právnickou osobou ziskovou nebo neziskovou, s neziskovou organizací veřejné sféry (příspěvková organizace zakládaná obcí, krajem nebo státem, organizační složka) anebo s církevní právnickou osobou. (Bačuvčík, 2012, s. 42–47)

1.1 Členění kultury

Jeden pohled na členění kultury lze nalézt v satelitních účtech kultury, které připravuje a formuje Český statistický úřad. V těchto účtech je využíváno několik způsobů členění kultury, které vede k jejímu lepšímu pochopení a rozřazení statistických dat.

První členění probíhá v návaznosti na metodiku Eurostatu, kultura se v tomto případě člení na základě klasifikace ekonomických činností CZ-NACE následujícím způsobem:

- *„kulturní dědictví,*
- *scénické umění,*
- *výtvarné umění,*
- *periodický a neperiodický tisk,*
- *audiovizuální a interaktivní média,*
- *architektura,*
- *reklama,*
- *umělecké vzdělání,*
- *správa kultury včetně její podpory.“* (Výsledky účtu kultury ČR, 2020)

Další možností je trojsektorové členění kultury, které dělí kulturu na tradiční, kulturní průmysl a na kreativní průmysl. Toto členění ČSÚ přebírá od Evropské komise.

Do tradičního odvětví kultury (kulturní sektor) spadá kulturní dědictví, scénická umění, výtvarná umění, umělecká řemesla. Pro tradiční odvětví je charakteristická spotřeba na místě a nabízenou službu nebo produkt nelze nebo jen obtížně reprodukovat.

Do kulturního průmyslu patří především audiovizuální a mediální služby a produkty jako jsou například film, hudba, knihy atd. U služeb a produktů tohoto sektoru se očekává určitá reprodukce a využití více subjekty.

Posledním sektorem je kreativní průmysl, kam můžeme zařadit architekturu, reklamu anebo design. (Výsledky účtu kultury ČR, 2020)

Organizace UNESCO používá následující členění kultury:

- kulturní dědictví (muzea, přírodní dědictví),
- scénické umění (divadlo, festivaly, hudba, tanec),
- výtvarné umění a řemesla (fotografie, malba, umělecká řemesla, sochařství),
- knihy a tisk (knihy, časopisy, noviny),
- audiovizuální a interaktivní media (film, video, rozhlas, televize),
- design a tvůrčí služby (architektura, reklama, grafický design). (UNESCO, 2009, s. 24)

Zároveň organizace UNESCO upozorňuje na dvě odvětví, které mohou být také zařazené do členění kultury. Těmito odvětvími jsou turismus a sport. Turismus je úzce spjat s kulturou, která je vyhledávaná turisty. Sport je pro mnoho zemí nedílnou součástí jejich kultury a jejich kulturní identity. Tato skutečnost plátí pro participaci na tradiční fyzické aktivitě pro danou zemi, ale i pro účastnění se sportovních akcí jako divák. (UNESCO, 2009, s. 30–31)

Mezi další možnost členění patří rozdělení kultury na hmotnou a nehmotnou.

Mezi hmotné prvky kultury spadají stavby, materiální kulturní památky (architektura), zámky, kostely, hrady, zříceniny, skanzeny atd. Ale nejedná se pouze o stavby, ale zahrnujeme mezi hmotné prvky i umělecká díla, sbírky, artefakty, zahrady, parky a archeologické naleziště.

Nehmotné kulturní prvky nejsou možná na první pohled viditelné jako hmotné, ale jsou stejně důležité. Většinou jsou spojeny s tradicemi určité společnosti. Lze říct, že nehmotné prvky kultury formují kulturní identitu. Do této skupiny je možno zařadit náboženský a spolkový život a s nimi spojené tradice a zvyky mezi, které spadají lidové písně, koledy, masopust, pálení čarodějnic, lidové tance, nářečí, lidová slovesnost a další.

Na pomezí těchto dvou skupin se nachází gastronomie tedy tradiční pokrmy, a výrobní postupy. (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 63-82)

1.2 Kulturní politika

Kulturní politika má hierarchické uspořádání, probíhá na úrovni územních samospráv a na úrovni státní správy. Tyto orgány by měly vytvořit finanční, legislativní a koncepční podporu kultury. Samosprávy se starají a zajišťují rozvoj kultury a péči o kulturní dědictví. Další úroveň je Ministerstvo kultury, které působí jako vrcholný orgán. (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 173)

Každá země má svůj přístup, jak aplikovat kulturní politiku. Ve většině evropských zemích jsou důležité veřejné finanční prostředky určené k podpoře rozvoje kultury, funguje zde velká koordinace ze strany veřejné správy. Naopak ve Spojených státech amerických je kultura více komerční a zásahy státu jsou menší. (O'Brien, 2015, s. 64)

1.2.1 Ministerstvo kultury

Různý přístup ke kulturní politice byl v minulosti. Můžeme si vzít příklad České republiky, která dříve patřila do sovětského bloku východní Evropy. Zlom ve vnímání kulturní politiky v České republice nastal po listopadu 1989, do této doby byla kultura jako většina odvětví ovládána státním monopolem, tedy centralizovaně. Po Sametové revoluci přichází proměna a větší roli na poli kultury hrají občanské iniciativy. Důraz začíná být kladen na kulturní dědictví a na péči o ně.

Po rozdělení Československé republiky vzniká Ministerstvo kultury ČR, které je hlavním aktérem kulturní politiky v České republice. (Nekolný, 2014, s. 16–17)

1.2.2 UNESCO

Česká republika je od roku 1993 členem UNESCO (organizace OSN pro vzdělávání, vědu a kulturu). UNESCO je jeden z významných aktérů na poli kulturní politiky. Hlavním posláním této organizace je ochrana nejvýznamnějšího kulturního a přírodního dědictví pro

budoucí generace. Významnou aktivitou je seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. V České republice je do tohoto seznamu zapsáno 16 míst a památek. Dále UNESCO vede i seznam nehmotného kulturního dědictví, v tomto seznamu je zapsáno 8 aktivit z České republiky, a to například modrotisk, masopust, jízda králů, slovácký verbuňk a další. (UNESCO památky, © 2023)

1.2.3 Kultura a Evropská unie

Hlavním úkolem Evropské unie je doplňovat kulturní politiky svých členských států.

Cíl Evropské unie v oblasti kultury je podporovat kulturní prosperitu jednotlivých členských zemí a zároveň respektovat jejich rozmanitost a poukazovat na jejich společné kulturní dědictví. Činnosti Unie podněcují členské státy ke spolupráci, podpoře a doplňování jejich vlastních činností při rozšiřování znalostí a šíření kultury a historie evropských zemí, při uchovávání a ochraně kulturního dědictví. EU a její členské státy mohou rovněž podporovat spolupráci s nečlenskými státy a mezinárodními organizacemi. Respektování a podpora evropské kulturní rozmanitosti musí být zohledněna při přijímání opatření podle jiných smluvních ustanovení. (Iskra, 2022)

Nejdůležitější cíle a opatření týkající se kultury byly zakotveny v Lisabonské dohodě, kde se uvádí, že Evropská unie by měla zachovat a chránit kulturní rozmanitost a dědictví jednotlivých členských států, přispívat a pomáhat jim k jejich rozvoji.

Evropské instituce, které se podílí na tvoření kulturní politiky:

- Rada EU – Rada EU pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport (EYCS)
- Evropská komise – Generální ředitelství pro vzdělávání, mládež, sport a kulturu
- Evropský parlament – výbor pro kulturu a vzdělávání (CDK, © 2022)

1.2.3.1 Iniciativy podpory kultury Evropské unie

Evropské hlavní město kultury je jednou z iniciativ a formou podpory kultury Evropskou unií. Mohou ho získat města s důležitou kulturní historií nebo města, kde se projevuje rozvoj kultury nebo kreativních průmyslů a mají velký potenciál k dalšímu rozvoji. Titul mohou zpravidla získat dvě města a proces výběru je vyhlášen na několik let dopředu a města jsou vybrána nezávislou komisí. (Iskra, 2022)

Dalším způsobem podpory kultury je udělování označení Evropského dědictví. Hlavní myšlenkou za udělováním tohoto označení je: „*upevnění pocitu sounáležitosti evropských*

občanů s EU na základě společných hodnot, historie a kulturního dědictví“. Tato iniciativa funguje od roku 2011. Pamětihodnosti, které jsou zapsány jako evropské dědictví, mají možnost přihlásit se do výzev na financování kulturních projektů, které jsou vyčleněny a určeny specificky pro ně. V České republice tato označení má Přemyslovský hrad a Arcidiecézní muzeum v Olomouci. (Ministerstvo kultury, 2023)

Důležitou iniciativou v podpoře kultury je program Kreativní Evropa. Tento program fungoval v programovém období 2014–2020 a nadále pokračuje i v současném programovém období 2021–2027. V současném programovém období se zvýšila finanční podpora programu o 36 % oproti předchozímu období. Program Kreativní kultura nahrazuje několik dřívějších programů EU zaměřených na kulturu. Program má za úkol podpořit rozvoj hudebního odvětví, dalším bodem je podpora a upřednostňování žen, osob se zdravotním postižením a osob z nevýhodných skupin. Dále je program zaměřen na podporu mezinárodní spolupráce a na prostředky zviditelňující evropské umělce a jejich díla. (Iskra, 2022)

1.2.4 Regionální kultura

Regionální kultura zahrnuje různé oblasti jako jsou tradiční zvyky, folklor, umění, řemesla, architekturu a další. Regionální kultura je spojena s regionální identitou, kterou můžeme popsat jako pocit domova, sounáležitosti, přivlastnění si daného regionu. Důležitá je definice kulturního regionu, který lze vyjádřit jako území, na kterém se prolínají kulturní prvky a tradice minulých a současných generací.

Vymezení kulturního regionu je možno za pomoci koncepce:

- homogenity – rovnoměrná intenzita zvolených kritérií a charakteristik, například architektura, nářečí,
- heterogenity – komplexnější vymezení, důležitým prvkem je různorodost v území.

V České republice se na základě společných kulturních charakteristik vymezuje několik tzv. etnografických regionů, například regiony Chodska, Slovácka a Hané. (Patočka a Heřmanová, 2008, s. 113–119)

1.3 Financování kultury

Největší podíl financí proudí do kultury z veřejných zdrojů. Ve státním rozpočtu i v rozpočtu samospráv jsou pro kulturu vyčleněny finanční prostředky. Ale ve většině případů se pod

položkou kultura nebo kulturní služby nachází i náboženství, rekreace nebo sport. Z toho vyplývá, že na samotou kulturu nejde možná tolik zdrojů, jak by se na první pohled mohlo zdát.

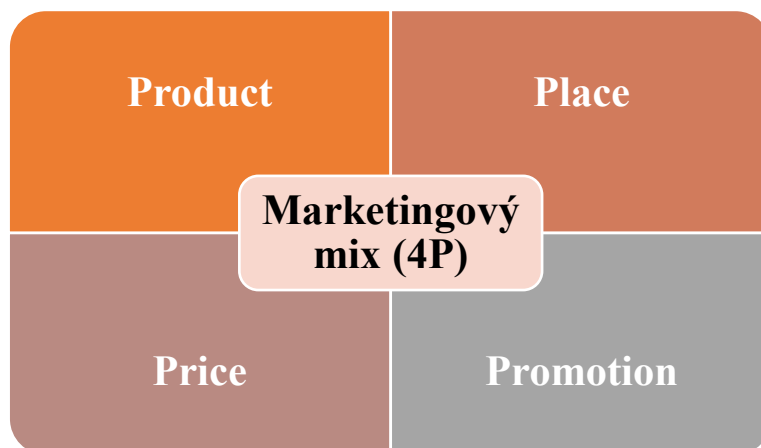
Veřejné zdroje nejsou jediným způsobem financování, důležité jsou i soukromé zdroje financování. Finance ze soukromých zdrojů lze získat prostřednictvím dárců, sponzoringu nebo fundraisingu. Pro kulturní organizace by měla být nezávislost na jednotlivých poskytovatelích finanční podpory a samostatnost jedním z jejich hlavních cílů. Tohoto cíle lze docílit kombinací veřejných a soukromých prostředků. (Ledvinová, 2014, s. 9-14)

Na roli kultury v ekonomice můžeme přihlížet dvěma způsoby. V prvním způsobu je kultura důležitá pro vytváření pracovních míst a růstu hrubého domácího produktu. Druhý způsob je využití kultury jako obnovy měst a rozšíření kreativních nápadů. (O'Brien, 2015, s. 75)

1.4 Marketing kultury.

V případě marketingu kultury je důležité rozlišovat, zda se jedná o kulturu v komerční nebo nekomerční sféře. V případě komerční sféry je důraz kladen na nabídku a prodej produktu nebo služeb. Kultura v komerční sféře je z velké části založena na konzumním způsobu života. Pokud se jedná o nekomerční sféru, je důraz kladen na péči a ochranu kulturních hodnot a umění.

Další rozdíly v marketingu v komerční a nekomerční sféře jsou jejich zaměření. Marketing komerční kulturní sféry je orientován na spotřebitele. V případě nekomerční je kromě spotřebitele orientován i plátcem. Tato skutečnost je podmíněna tím, že většina nekomerční kulturní sféry je financována z veřejných rozpočtů nebo za pomoci dárců a sponzorů, které musí zaujmout. V případě, že organizace není dostatečně atraktivní a nedokáže zaujmout velký počet sponzorů a dárců, může mít následně problémy s financováním. Toto uvažování můžeme v principu aplikovat na většinu neziskového sektoru. (Bačuvčík, 2012, s. 9-19)

Obrázek 2 Marketingový mix (vlastní zpracování)

Marketing kultury využívá marketingového mixu, který obsahuje:

- product (produkt),
- place (distribuce),
- price (cena),
- promotion (propagace, komunikační mix).

Produkt v kultuře může mít hmotnou, ale i nehmotnou povahu. V hmotné podobě se jedná o nějaký produkt, výrobek, který nám nabízí. Nehmotný produkt může mít různé podoby, může se jednat o službu, o událost pořádanou kulturní organizací (koncert, výstava atd.) nebo o místo (historické památky).

Místo neboli distribuce je v případě kulturních statků omezena. Důvodem této skutečnosti je, že památky a historické objekty mají svou polohu pevně stanovenou a nelze ji jednoduše změnit. I přes tuto skutečnost můžeme s místem pracovat, například jeho zatraktivněním a zajištěním jeho přístupnosti pro větší množství návštěvníků. Ale distribuce není pouze o tom nabídnout produkt zákazníkovi v nejvhodnějším místě, ale také o tom nabídnout mu produkt v nejvhodnější čas. Časovou přístupnost, na rozdíl od polohy daného subjektu, můžeme ovlivnit, jedná se zejména o správné nastavení otevírací doby a výběru vhodného období pro pořádání nejrůznějších akcí.

V případě **ceny** je to u kulturních aktivit složitější, jelikož většina kulturních institucí je součástí neziskového sektoru. (Johnová, 2008, s. 16-19) Cenová strategie kulturních organizací může mít za cíl maximalizovat zisk nebo maximalizovat publikum.

Zajímavým přístupem ke stanovení ceny, které je běžné u kulturních aktivit více než u jiného typu subjektu nebo služby, je nulové vstupné. Tento typ se dá použít zejména v případě, že organizace využívá velké množství finančních prostředků z veřejných rozpočtů nebo od sponzorů. Výdělek, který by se vybral na vstupném, by dosáhl podstatně menší částky než peněžní prostředky, které získá od sponzorů. V tomto případě se organizace rozhoduje maximalizovat velikost publika. (Bačuvčík, 2012, s. 125-126)

Hlavním úkolem **propagace** kulturních institucí je využívání nástrojů pro udržení stálých zákazníků/návštěvníků a získání občasných návštěvníků. Zároveň jde i o způsob, jak může organizace oslovit sponzory a dárcy. Volba správného komunikačního mixu dovytváří image organizace. Propagace je tedy důležitým prvkem, který by neměl být opomíjen. Organizace mohou použít reklamu, podporu prodeje nebo PR a dalších. (Johnová, 2008, s. 19-20)

2 NEZISKOVÉ ORGANIZACE

Neziskové organizace a neziskový sektor mají svůj základ v charitě, filantropii a v právu na sdružování. Charitu lze přeložit jako křesťanskou lásku, jedná se o projev dobročinnosti. Především se jednalo o pomoc chudším v minulosti, v tento ohledu hrála velkou roli církev. Filantropie je obecnější pojem než charita, lze ji přeložit jako láska k lidem. Podobně jak u charity se o filantropii starala v minulosti převážně církev. Za pomoci legislativních změn později začínají vznikat filantropické instituce. Vzniká partnerství mezi těmito institucemi a státem. Filantropické instituce potřebují finanční podporu z veřejných rozpočtů a stát potřebuje tyto instituce při řešení některých společenských problémů, na které sám nemusí stačit. Dalším významným prvkem, který hrál v rozvoji neziskových organizací velkou roli, je svoboda sdružování. Svoboda sdružování je jednou ze základních svobod demokratického státu. Neziskové organizace nemusí plnit pouze filantropické aktivity, ale také sebeřízení a spojení společenství lidí, které mezi sebou spolupracuje, organizuje a usměrňuje své jednání. (Hyánek, 2011, s. 17–31)

Na ziskové organizace můžeme nahlížet jako určité rozšíření trhu. Neziskové organizace působí v oblastech politických, vzdělávacích, zdravotnictví nebo sociálních služeb. (Hyánek, 2011, s. 121) Neziskový sektor je důležitý pro fungování ekonomiky a národního hospodářství. Nabízí zejména služby, které nejsou tolik atraktivní pro ziskový sektor, jelikož možnost kumulovat zisk je v těchto oblastech malá. Neziskové organizace jsou důležité pro politický a společenský život, prohlubují vztahy ve společnosti (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018, s. 14)

Neziskové organizace jsou upraveny ve více právních předpisech. Největší část jich je upravena v občanském zákoníku, zákon č. 3/2002 o církevních a náboženských společnostech nebo zákonem o obchodních korporacích

V českém legislativním rámci České republiky neexistuje přesná a jednoznačná definice neziskové organizace. Zákon č. 89/2012 Sb. občanský zákoník, ale definuje veřejně prospěšnou právnickou osobu. Tento pojem je zakotven v § 146: *„Veřejně prospěšná je právnická osoba, jejímž posláním je přispívat v souladu se zakladatelským právním jednáním vlastní činností k dosahování obecného blaha, pokud na rozhodování právnické osoby mají podstatný vliv jen bezúhonné osoby, pokud nabyla majetek z poctivých zdrojů a pokud hospodárně využívá své jmění k veřejně prospěšnému účelu.“* Tato definice je základem pro vymezení neziskových organizací.

2.1 Členění neziskových organizací

Neziskové organizace se v České republice dělí do 3 základních skupin, kterými jsou:

- korporace – do této skupiny se řadí spolky, zájmové sdružení právnických osob a družstva,
- fundace – pod které spadají nadace a nadační fondy,
- ústavy – jedná se o ústavy a obecně prospěšné organizace. (Vít, 2015, s. 46)

Členění na korporace, fundace a ústavy není jediný způsob, kterým lze neziskové organizace vymezit a rozdělit. Existují další možnosti, jak organizace rozčlenit.

Existují státní a nestátní neziskové organizace. Státní NO jsou zakládány státem a orgány samosprávy. (Pelikánová, 2018, s. 16)

Vymezení organizací podle členství:

- na členské - např. spolky, družstva,
- nečlenské organizace - např. nadace, ústavy. (Bačuvčík, 2011, s. 48-49)

Rozdělení podle povahy činnosti organizace:

- vzájemně prospěšné – činnosti organizace jsou určeny pro její členy,
- veřejně prospěšné – činnosti jsou určeny i širší veřejnosti.

Vymezení dle funkce, kterou nezisková organizace plní:

- servisní funkce – hlavním posláním je poskytování služeb, například zdravotní nebo sociální služby,
- advokační funkce – organizace se zabývá prosazováním zájmů a práv společnosti, například se může jednat o organizace na ochranu životního prostředí,
- zájmová funkce – prosazování a rozvoj zájmů členů organizace, typickým příkladem jsou spolky.

Vymezení podle aktivit, kterými se organizace zabývá neboli International Classification of Non-profit Organizations (ICNPO). Tento způsob členění neziskové organizace do 12 skupin:

- kultura a rekreace,
- zdravotnictví,
- vzdělávání,
- sociální služby,

- životní prostředí,
 - rozvoj a bydlení,
 - právo a politika,
 - filantropie a dobrovolnictví,
 - mezinárodní aktivity,
 - náboženské aktivity,
 - profesní unie a odbory,
 - a další nespecifikované.
- (Bačuvčík, 2011, s. 49-50)

2.2 Kultura v neziskovém sektoru

Neziskové organizace jsou významným aktérem v oblasti kultury. Jedná se především o nekomerční kulturu. Kulturní organizace spadající do neziskového sektoru jsou divadla, muzea, filharmonie, knihovny, umělecké soubory, sdružení umělců, spolky, nadace nebo například ústavy. Část neziskových organizací na poli kultury jsou zakládány obci a kraji, ale i v případě kdy tomu tak není, mají obce a kraje důležitou roli v podpoře provozu neziskových kulturních organizací. (Bačuvčík, 2011, s. 133–135)

Neziskové organizace jsou důležité v zajištění správy kulturního dědictví, které mohou zajistit muzea, galerie, ústavy nebo církve. Tyto oblasti nejsou natolik atraktivní pro ziskový sektor. (Johnová, 2008, s. 13)

2.3 Spolky

Spolky jsou důležitými aktéry v oblasti kultury. Spolky spadají do nestátních neziskových organizací a mají dlouholetou tradici v České republice. Jsou důležité pro občanskou společnost a pro sdružování občanů. (Pelikánová, 2018, s. 18)

Práva spolků jsou již vymezeny Ústavou a Listinou základních práv a svobod. Podrobněji práva a povinnosti spolků můžeme najít v zákoně č. 89/2012 S. občanský zákoník v paragrafech 214 až 302. Spolek je založen přijetím stanov spolku, tedy jejich podepsáním členy spolku, a vzniká zapsáním do veřejného rejstříku. Občanský zákoník definuje spolek v § 214, a to tímto způsobem: „*Alespoň tři osoby vedené společným zájmem mohou založit k jeho naplňování spolek jako samosprávný a dobrovolný svazek členů a spolčovat se v něm.*“ (Vít, 2015, s. 47)

Spolek je založen přijetím stanov. Stanovy by měly obsahovat název daného spolku, sídlo, účel založení, práva a povinnosti členů a určení statutární orgány. Název musí obsahovat označení spolek, zapsaný spolek nebo zkratku z.s.

Členem spolku se může stát fyzická osoba i právnická osoba. Orgány spolku jsou statutární orgán a nejvyšší orgán spolku. Úprava orgánů spolku je volnější, právní rámec dává spolkům prostor k úpravě své organizační struktury. Například spolek si může určit formu statutárního orgánu. Statutární orgán spolku může být individuální (předseda) nebo kolektivní (výbor). Dále je volnější i úprava pravomocí orgánu.

Spolek může zřídit i jiné orgány než dva výše uvedené. Je na jeho uvážení, zda chce vytvořit další orgán, například lze zřídit kontrolní nebo dozorčí komisi. Podmínkou je, že všechny zřízené orgány musí být uvedeny ve stanovách spolku. (Vít, 2015, s. 47–50)

Spolek může mít povahu veřejnou nebo soukromou. Veřejný spolek je určen především obecně prospěšným činností. Soukromý spolek sdružuje osoby za účelem spojení a rozvoje jich společného zájmu. Nevylučuje se ani jejich vzájemná kombinace.

Spolek si ve svých stanovách musí vytyčit svůj účel. Tento účel se stává jeho hlavní činností. Vedle své hlavní činnosti může spolek provozovat vedlejší činnost, ať už podnikání nebo jinou výdělečnou činnost. (Pelikánová, 2018, s. 31–32) Výdělek z vedlejších činností může spolek použít jen a pouze na hlavní činnost spolku a jeho fungování. Podle paragrafu § 217 odstavce 3 občanského zákoníku.

2.4 Nadace

Právní úprava nadace je v občanském zákoníku, který nadaci vymezuje v § 306: *„Zakladatel zakládá nadaci k trvalé službě společensky nebo hospodářsky užitečnému účelu. Účel nadace může být veřejně prospěšný, spočívá-li v podpoře obecného blaha, i dobročinný, spočívá-li v podpoře určitého okruhu osob určených jednotlivě či jinak.“* Nadace je zakládána s prospěšným nebo dobročinným účelem. V případě dobročinné nadace se jedná o podporu určitého okruhu osob.

Nadace je založena přijetím zakládací listiny nebo pořízením pro případ smrti. Mezi náležitosti nadační listiny patří název, sídlo, účel založení nadace, výše vkladu, informace o orgánech nadace, podmínky poskytování příspěvků a činnosti nadace.

Statutárním orgánem nadace je správní rada, která je volená na pět let. Dále v nadaci působí kontrolní orgán, kterým může být dozorčí rada nebo revizor. Členy kontrolního orgánu jmenuje a odvolává správní rada.

Pro nadace je stanovena minimální hodnota vkladu do nadačního jmění na 500 tisíc korun. Po dobu fungování nadace by nadační kapitál neměl klesnout pod tuto minimální hodnotu.

V případě, že se tak stane hrozí nadaci zrušení. V takové situaci existuje možnost transformace nadace na nadační fond, ale tuto možnost si musí nadace ustanovit ve své zakládací listině. (Vít, 2015, s. 62-69)

2.5 Nadační fond

Občanský zákoník upravuje nadační fond v § 394–401. Nadační fond je založen k hospodářskému nebo společenskému účelu. Zakládá se stejným způsobem jak nadace, tedy zakládací listinou nebo pořízením pro případ smrti. Fond vzniká jeho zápisem do veřejného rejstříku.

Diference od nadace nastává u minimální hodnoty vkladu, nadační fond nemá zákonem určenou minimální hodnotu vkladu. Nadační fond nemá trvalou povahu. Je běžné, že jakmile jsou finanční prostředky fondu spotřebovány, tak fond zaniká. Ale podobně jako u nadací existuje možnost transformace nadačního fondu na nadaci v případě, že je tato možnost ustanovena v zakládací listině. (Pelikánová, 2018, s. 35)

2.6 Ústavy

Občanský zákoník definuje ústav tímto způsobem v § 402: „*Ústav je právnická osoba ustavená za účelem provozování činnosti užitečné společensky nebo hospodářsky s využitím své osobní a majetkové složky. Ústav provozuje činnost, jejíž výsledky jsou každému rovnocenně dostupné za podmínek předem stanovených.*“ Ústavy nahradily obecně prospěšné společnosti. Ústav je založen podobným způsobem jako nadace, zakládací listinou nebo pořízením pro případ smrti. Zakládací listina ústavu by měla obsahovat název, sídlo ústavu, předmět jeho činnosti, výši vkladu, informace o členech správní rady a informace o organizaci ústavu.

Orgány ústavu jsou ředitel, správní rada a kontrolní orgán. Ředitele volí správní rada, ředitel zastupuje ústav navenek a jedná jménem ústavu. Správní rada je nejvyšší orgánem ústavu. Ústav si může určit, který kontrolní orgán zvolí, dozorčí rada nebo revizor. (Vít, 2015, s. 83-85)

Ústav vykonává svou hlavní činnost a vedlejší činnost. Ústav může výdělečnou činnost nebo podnikání provádět v rámci hlavní činnosti. Úprava použití zisku z vedlejší činnosti je stejná jako u dalších neziskových organizacích. Zisk z podnikání by měl být použit na pokrytí potřeb ústavu. (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018, s. 34-35)

2.7 Financování neziskových organizací

Nezisková organizace se stejně jako každá jiná organizace neobejde bez finančních zdrojů, i když jejich hlavním cílem není vytváření zisků, tak finance potřebují pro naplnění svého poslání a pro zajištění celkového fungování organizace. Existuje více způsobů a zdrojů, jak finance získat.

Důležitým aspektem financování neziskových organizací je vícezdrojovost, kombinace různých zdrojů příjmů je zásadní. Pro neziskové organizace je důležité nebýt závislí pouze na jednom zdroji financí. Jeden ze způsobů, jak může organizace získat finance je prostřednictvím jejich hlavní činnosti a jejich vedlejších hospodářských činností. Čím více je organizace schopná pokrýt své náklady samofinancováním, tím více je nezávislá na dárcích a sponzorech, tato skutečnost je zejména důležitá pro nezávislost jejího rozhodování. Další možností získání finančních prostředků je například fundraising. (Pelikánová, 2018, s. 38-40)

Finanční zdroje organizace se mohou skládat z:

- veřejných zdrojů,
- soukromých zdrojů,
- zahraničních zdrojů,
- vlastních zdrojů,
- peníze od zřizovatele. (Ledvinová, 2014, s. 29)

Další členění příjmů neziskových organizací identifikuje šest hlavních příjmů, ze kterých mohou neziskové organizace získat finanční podporu a to:

- charitativní dary,
- vládní podpora,
- příjmy z poplatků a obchodních aktivit,
- členské příspěvky,
- výnosy z investic,
- a dary ve formě služeb a dobrovolnických činností. (Seaman a Young, 2018, s. 13)

Organizace by měla být při nakládání se svými finančními zdroji transparentní. Tímto zvyšuje důvěru v organizaci, ať už ze strany dárců nebo sponzorů, tak i ze strany veřejnosti. Transparentnosti lze docílit za pomoci veřejné účetní závěrky, veřejného auditu nebo výročními zprávami. (Ledvinová, 2014, s. 19)

2.7.1 Fundraising

Fundraising lze chápat jako prostředek komunikace neziskové organizace s veřejností. Hlavním cílem je navýšení zdrojů organizace, nemusí se jednat pouze o finanční zdroje, ale i technické zdroje nebo lidské. (Boukal, 2013, s. 106)

Úspěch libovolné veřejné organizace je stále více spojen s tím, jak efektivně její členové spolupracují s ostatními subjekty – občany, řídicím tělesem, dalšími veřejnými agenturami, soukromými a neziskovými skupinami a sdruženími a médii. Tato spolupráce hraje významnou roli při dosahování úspěchu. (Denhardt, Denhardt a Aristigueta, 2013, s. 429)

Nezisková organizace může mít pro procesy fundraisingu vyčleněnou speciální pozici fundraisera nebo i celé oddělení, které se fundraisingem zabývá. Samostatná pozice pro fundraising je možná v případě, že se jedná o velkou organizaci, která má dostatečné prostředky pro zajištění jeho fungování. V menších organizacích má fundraising na starosti vedoucí pracovník nebo ředitel, nebo mohou být do celého procesu zapojeni všichni zaměstnanci a členové organizace.

Pokud v organizaci působí fundraiser, tak se může jednat o najatého externího pracovníka nebo přímo o zaměstnance. (Boukal, 2013, s. 106)

Existuje několik metod a nástrojů fundraisingu mezi které lze zařadit:

- veřejné sbírky,
- benefiční akce,
- projekty a žádosti o dotace,
- online fundraising,
- prodej vlastních produktů a služeb,
- dobrovolnictví
- firemní dárcovství atd.

Organizace pro úspěšný marketing může zvolit mix jednotlivých metod. (Ledvinová, 2013, s. 84-103)

Mezi tradičnější metody spadá benefiční akce, které jsou hojně využívány i v oblasti kultury. Může se jednat o benefiční koncerty, plesy, představení nebo aukce. Benefiční akce spojují důležité prvky fundraisingu, tedy získání financí a kontraktů, prohlubuje vztah veřejnosti s organizací. Mezi novější metodu, ale v poslední době stále populárnější, je online fundraising. Díky zapojení sociálních sítí má organizace možnost oslovit velké množství lidí během poměrně krátké doby, zviditelnit témata, které je trápí. (Ledvinová, 2013, s. 87-89)

2.7.2 Příjmy z vlastní činnosti

Příjmy z vlastní činnosti jsou samofinancováním organizace. Tyto zdroje může organizace použít libovolně, na rozdíl od cizích zdrojů, kde může být vázaná např. podmínkami dárců a sponzorů. Mezi příjmy z vlastní činnosti řadíme:

- prodej vlastních produktů a nabídka služeb,
- členské příspěvky,
- pronájem prostor nebo pronájem dlouhodobého majetku organizace,
- úroky (Boukal, 2013, s. 151–155)

3 REGIONÁLNÍ A MÍSTNÍ ROZVOJ

Místní a regionální rozvoj je cílený ekonomický, sociální, enviromentální rozvoj určitého území za pomoci využití jeho potenciálu a aktivit nacházejících se na tomto území. (Stejskal a Kovárník, 2009, s. 25)

Dalším pohledem na regionální politiku je jako decentralizace veřejné správy na lokální a regionální úroveň. (Blažek a Uhlíř, 2020, s. 265)

Regionální rozvoj je tedy určitý proces, který pomáhá vedení orgánů veřejné správy. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 29)

Existují dva přístupy k regionálnímu rozvoji, které se začínají objevovat na začátku 19. století s expanzí pojmu „neoregionalismus“, v rámci neoregionalismus hraje v regionálním rozvoji větší roli politika a ekonomika. Tyto přístupy jsou:

- „bottom-up regionalismus“ (zdola nahoru). - v tomto případě je počáteční iniciativa na straně obyvatel daného regionu, důraz je kladen na komunitu určité oblasti,
- „top-down regionalismus“ (shora dolů). – zahájení procesu je v rukou státu jako realizátora regionální politiky. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 30)

Jeden z nástrojů místního a regionálního rozvoje je regionální politika. V České republice je regionální politika prováděna ministerstvem pro místní rozvoj. Je důležité pro rozvoj regionů používat a aplikovat další politiky jako např. politiku zaměstnanosti. Pro naplnění plného potenciálu regionu by měla existovat synergie programu regionální politiky s dalšími sektorovými politikami. (Blažek a Uhlíř, 2020, s. 272)

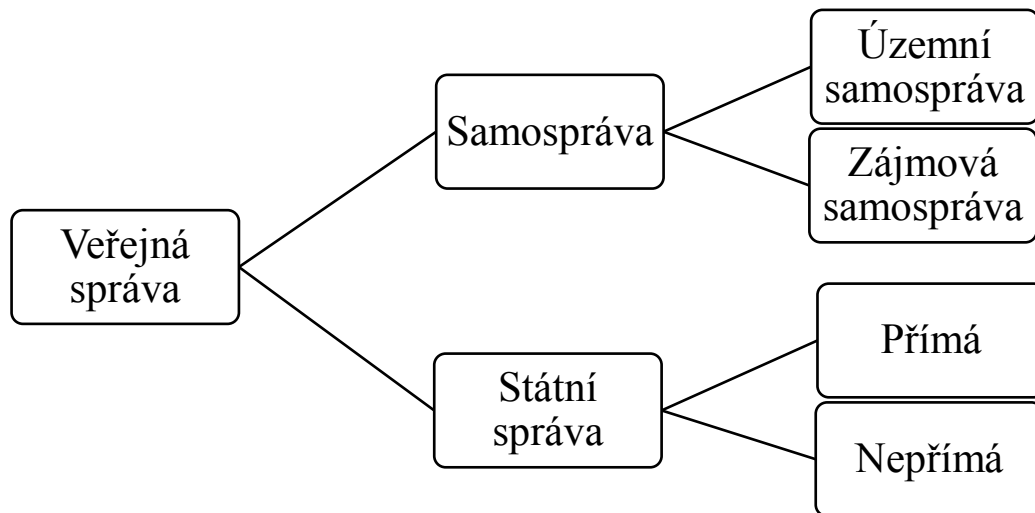
3.1 Aktéři místního a regionálního rozvoje

Místní a regionální rozvoj z velké části podléhá spolupráci jeho hlavních aktérů. Mezi které spadají veřejná správa, veřejnost/obyvatelé a podnikatelé.

3.1.1 Orgány veřejné správy

Mezi hlavní aktéry místního rozvoje se řadí orgány veřejné správy.

Veřejnou správu lze chápat jako systém, který můžeme rozdělit na státní správu a samosprávu. Samospráva se dále dělí na územní a zájmovou. Státní správu lze vykonávat přímo nebo nepřímo.

Obrázek 3 Rozdělení veřejné správy (vlastní zpracování)

Hlavním úkolem samosprávy je chránění a prosazování zájmu skupiny nebo území. Územní samospráva vzniká přirozeně na základě společných znaků, vztahů v území a společné historie. Samospráva může vzniknout také uměle, v tomto případě se jedná převážně o vyšší územně samosprávné celky, spojení více obcí v dané oblasti. (Provazníková, 2015, s. 11-14)

Územní samospráva, obce a kraje mají ze zákona č. 128/2000 Sb. zákon o obcích podle § 2 a zákona č. 129/2000 Sb. zákon o krajích podle § 1 povinnost starat se o rozvoj jejich území a pečovat o něj a jeho obyvatele. Přesné členění územní samosprávy je v českém právním systému zakotveno v Ústavě České republiky ve článku 99 se uvádí, že obce jsou základními územně samosprávnými celky a kraje jsou vyššími samosprávnými celky.

V případě územní samosprávy neplatí vztah nadřazenosti a vztah podřazenosti. Obce i kraje mají své pravomoci, do kterých druhý nemůže zasahovat. (Provazníková, 2015, s. 27)

Dále se obce mohou spojovat do dobrovolného svazku obcí a společně prosazovat své zájmy a spolupracovat na regionálním rozvoji. Mohou tímto způsobem zásadněji ovlivnit věci týkající se školství, sociální činnosti, kultury, infrastruktury, veřejné dopravy nebo cestovního ruchu. Mohou vytvářet společné strategické dokumenty a společně řešit jejich následnou realizaci. Dobrovolný svazek obcí je právnickou osobou a musí být zapsán do rejstříku svazku obcí. Svazky obcí musí sestavovat rozpočty a hospodařit s majetkem, který byl do tohoto svazku vložen nebo majetkem, který nabyl vlastní činností. (Provazníková, 2015, s. 226)

3.1.2 Veřejnost

Mezi aktéry spadají i obyvatelé a podnikatelé. Participace veřejnosti je v demokratické společnosti důležitým prvkem. Jedná se o bezprostřední podílení obyvatel na řešení věcí veřejných. Jednou z forem participace, a zároveň nejrozšířenější forma, je účast v komunálních volbách. Pomocí participace veřejnosti je samospráva schopna lépe identifikovat problémy, které trápí danou oblast a její obyvatele, a odhalit veřejný zájem. Další výhodou je efektivnější jednání a řízení. Aplikací participace se zvyšuje vzájemná důvěra mezi samosprávou a obyvateli, ze strany obyvatel vzniká hlubší vztah k dané oblasti a pocit sounáležitosti, protože mohou více ovlivnit ekonomický, sociální a kulturní život. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 156-167)

Jeden ze způsobů zapojení veřejnosti do místního rozvoje je ve formě místních akčních skupin (MAS). Místní akční skupina je spojení soukromého, veřejného a neziskového sektoru. MAS jsou důležitým účastníkem místního a regionálního rozvoje, především díky možnosti čerpání různých dotačních titulů. Forma MAS je v České republice hojně využívána a jejich role v místním a regionálním rozvoji stoupá. Místní akční skupiny mohou konat projekty, které přímo nespádají do jejich působnosti, dále se zapojují do vytváření strategických dokumentů. (Pavlík, 2020, s. 88–90)

Spolupráce soukromého a veřejného sektoru je možná i formou Public Private Partnership (PPP). Jedná se o využití schopností a zdrojů soukromého sektoru k dosažení zabezpečení veřejných statků nebo veřejné infrastruktury. Převážně se jedná o finanční spolupráci, nejčastěji mezi ni spadá kontrakt, pronájem, licence, společné podnikání nebo leasing. Nemusí se jednat pouze o finanční spolupráci, ale tato spolupráce může být založená i na konzultacích a výměně informací, které mohou probíhat přizváním zástupce soukromého sektoru do rady obce nebo kraje. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 173–174)

3.2 Komunitně vedený rozvoj

Komunitně vedený rozvoj neboli Community Led Development (CLLD) je jeden z nástrojů integrovaného rozvoje, který je zaměřen na podporu strategií místních akčních skupin a s jeho pomocí mohou čerpat dotační tituly.

S CLLD souvisí metoda LEADER, která je také zaměřena na MAS. Jeden z principů metody LEADER je rozvoj „zdola nahoru“, iniciativa začíná u občanů daného území. Tato metoda je založena na myšlence, že společnost si dokáže své problémy nejefektivněji vyřešit sama.

Hlavním cílem CLLD je zajistit dostatečné prostředky pro rozvoj venkovských oblastí. MAS vznikají ve městech a obcích, které mají do 25 tisíc obyvatel. (CLLD, ©2023)

3.3 Udržitelný rozvoj

Udržitelný rozvoj má za úkol uspokojit potřeby lidí tak, aby tento rozvoj neohrozil možnost uspokojení potřeb budoucích generací. Můžeme se na udržitelný rozvoj dívat ve dvou rovinách:

- časová rovina – bereme v potaz budoucí generace, mluvíme o mezigenerační zodpovědnosti,
- prostorová rovina – měli bychom být solidární k ostatním národům a k našemu okolí. (Maier, 2012, s. 12)

Udržitelný rozvoj lze vymezit za pomoci jeho pilířů, které by měli být ve vzájemné rovnováze. Rozlišují se tři základní pilíře, kterými jsou:

- ekologický,
- ekonomický,
- a sociální.

Někdy se objevují další dva pilíře, kterými jsou kulturní pilíř a pilíř dobré správy. (MAIER, 2012, s. 14)

Organizace spojených národů (OSN) přijala v roce 2015 v New Yorku společný program o udržitelném rozvoji s časovým rozmezím na 15 let, od roku 2015 do roku 2030. Do tvorby byly zapojeny všechny členské státy. Celkově bylo vytyčeno 17 cílů strategického udržitelného rozvoje (SDGs). Tyto cíle byly zveřejněny ve strategickém dokumentu Agenda pro udržitelný rozvoj 2030. (Cíle udržitelného rozvoje (SDGs), © 2023)

Obrázek 4 17 strategických cílů udržitelného rozvoje
(Zdroj: Cíle udržitelného rozvoje (SDGs), © 2023)

3.3.1 Udržitelný rozvoj v České republice

Jistou definici udržitelného rozvoje můžeme nalézt i v české legislativě, zákon číslo 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu jej vymezuje tímto způsobem v odstavci 1 v § 18: „Cílem územního plánování je vytvářet předpoklady pro výstavbu a pro udržitelný rozvoj území, spočívající ve vyváženém vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území a který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života generací budoucích.“

Česká republika má svou strategii udržitelného rozvoje jejíž časové rozmezí je do roku 2030. Strategie byla vytvořena v koordinaci s cíli udržitelného rozvoje přijatých Organizací spojených národů. Tento dokument slouží jako rámec pro další strategie na národní, krajské a obecní úrovni. Zároveň se k naplnění cílů mohou zapojit i občané, firmy a neziskové organizace.

Udržitelný rozvoj je zde vymezen jako úcta ke světu, respektování a vnímání limitů zdrojů a zajištění rozvoje společnosti. Dokument se zaměřuje na ochranu životního prostředí, ale také na zkvalitnění života občanů (např. zkvalitnění služeb, zpřístupnění bydlení, inovativní průmysl, stabilizace ekonomiky).

Strategie je členěna do 6 tematických okruhů, které jsou důležité pro naplnění jejího poselství. Okruhy strategie jsou:

- lidé a společnost,

- hospodářský model,
- odolné ekosystémy,
- obce a regiony,
- globální rozvoj,
- dobré vládnutí.

Strategie se dotýká i otázky kultury a jejího rozvoje. Hlavní cíl vytyčený pro rozvoj kultury je zvýšit veřejné investice. Dalším uvedeným cílem je podporovat rozvoj a zakládání nových kulturních institucí. (Strategický rámec Česká republika 2030, 2017)

3.4 Kultura a rozvoj

Kultura má svou roli v místním a regionálním rozvoji. Podpora kultury může být nástrojem k dlouhodobému rozvoji měst a regionů. Pokud má město velký kulturní potenciál může jej využít a stát se kulturním centrem. Zaměřením se na kulturu lze zatraktivnit danou oblast a přilákat vyšší počet turistů a investic. (Kesner, 2005, s. 50)

Kultura a kulturní aktivity jsou tedy nástrojem pro regeneraci měst. Lze toho docílit např. pořádáním různých festivalů. Pokud mluvíme o kultuře jako o jednom z nástrojů místního/regionálního rozvoje, narážíme na návaznost kultury a cestovního ruchu. Kulturní cestovní ruch přináší do regionů příjmy, které mohou ovlivnit rozvoj daného území. Využívání kultury jako nástroje regionálního rozvoje není jednoduché, jelikož plné využití kulturního potenciálu je dlouhodobou záležitostí. (Nekolný, 2014, s. 74–86)

Podpora a ochrana kultury může být i způsobem, jak podpořit rozvoj podnikání v dané oblasti. Kulturní dědictví můžeme brát jako podnět k ekonomickému a socioekonomickému rozvoji. V tomto případě se musí pracovat s tím, co už se v regionů nachází.

Využití kultury jako jednoho z hlavních nástrojů k rozvoji je také způsobem, jak více zapojit do regionální politiky obyvatele a podnikatele. Tato skutečna je podmíněna s vnímáním kultury jako součást identity daného území. Kultura má pro většinu obyvatel větší hodnotu, lze tedy očekávat poměr jejich participace na rozvoji větší a intenzivnější. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 78-81)

2 PRAKTICKÁ ČÁST

4 MĚSTO STRÁŽNICE

4.1 Základní informace a charakteristika

Město Strážnice se prostírá v Jihomoravském kraji v okrese Hodonín. Město je situované u hranic se Slovenskou republikou. V blízkosti města protéká říčka Velička a řeka Morava. Město leží na trase Baťova kanálu a nachází se zde jeden z přístavů Baťova kanálu. Město je situované v blízkosti chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty. Rozloha města je 3 140 hektarů a je položené v nadmořské výšce 177 m.

Počet obyvatel k 1.1. 2022 byl 5 390 obyvatel. Strážnice má postavení pověřeného obecního úřadu a spadá pod správní obvod obce s rozšířenou působností Veselí nad Moravou.

Obrázek 5 Zobrazení polohy města Strážnice v mapě (Mapy.cz, ©2023)

Strážnice má rozsáhlou občanskou vybavenost. Nachází se zde mateřské školky, dvě základní školy, učiliště, střední škola a gymnázium. V Strážnici se nachází zařízení pro péči o děti a také pro starší obyvatele. Město je vybaveno zdravotnickým centrem, které slouží k poskytování lékařské péče, včetně péče veterináře. Sportovní vyžití ve městě zahrnuje fotbalové hřiště, tenisovou halu a kurty, pumptrackovou dráhu a bikerské hřiště. Můžeme ve Strážnici najít instituce jako Česká pošta, Česká spořitelna nebo Komerční banka. Dopravní infrastruktura je zajištěna autobusovým nádražím a vlakovým nádražím, na které předjíždí pravidelné spoje poskytující pokrytí dopravy celoročně.

Ve městě Strážnice se nachází několik významných podnikatelských subjektů, které zajišťují zaměstnání pro místní obyvatele a zviditelnění města. Mezi tyto podnikatelské subjekty patří

Gumex spol. s. r. o., Bukotec s. r. o., Leros s. r.o., Pert Hobža Snack a.s., Arikos s.r.o. a další menší lokální podnikatelé. (Město Strážnice, © 2023)

Kulturnímu vybavení a kulturním akcím města budou věnované samostatné kapitoly.

Obrázek 6 Znak města Strážnice (Město Strážnice, © 2023)

4.2 Historie města

První písemné zmínky, v nichž se vyskytuje jméno města Strážnice, se datují k roku 1302. Název Strážnice pravděpodobně pochází z dob Přemyslovců, kdy se zde nacházela strážní pohraniční pevnost, která měla vojenskou a ochranou funkci.

Pro rozvoj města byl důležitý rod Žerotínů, jeden z předních moravských rodů. Přispěli rozšíření vinařství na území města, které je i v dnešní době důležitým prvkem místní kultury. Dále jsou spojeni s budováním strážnického zámku a městských bran. V době jejich vlády žije ve Strážnici Jan Amos Komenský, který zde žil se svou tetou a navštěvoval bratrskou školu. Komenský se poté podílel na rozvoji školství ve Strážnici.

Po bitvě na Bílé Hoře přichází rod Mágisů a s nimi rekatolizace města, povolávají řád piaristů z Itálie. V této době začíná budování barokního kostele panny Marie a dochází k předělání zámeckého parku. (Skácel, 1999)

V počátcích industrializace město začínalo zaostávat, protože Strážnice byla převážně zaměřená na řemesla, a hlavně na zemědělství. Ale Strážnice se dovedla prosadit jako centrum školství a kultury. Díky tomuto se na území dochovalo spousta folklorních tradic, lidové kroje a písně. (Pajer, 2000)

V době národního obrození se Strážnice politicky a kulturně rozvíjí, přichází tisk časopisu Slovácko a zakládání několika spolků jako například spolku Orel. Vývoj města byl ovlivněn první a druhou světovou válkou. (Skácel, 1999)

4.3 Shrnutí

Město Strážnice se nachází na Jižní Moravě, přímo sousedí se Slovenskou republikou. Strážnicí protéká Baťův kanál a nachází se zde přístav. Město mělo k 1.1.2022 5 390 obyvatel. Rozloha Strážnice je 3 140 hektarů. Strážnice má rozsáhlou občanskou vybavenost od škol, lékařů, sportovního zázemí, dopravy a dalších.

První písemná zmínka se o městě Strážnice se datuje do roku 1302. Název města vychází ze strážní pohraniční pevnosti, která se zde nacházela. S historií města jsou spojeny rody Žerotínů a Magnisů, které se přispěli k rozvoji města. Během industrializace a národního obnovení Strážnice posiluje svou pozici jako centrum vzdělávání a kultury.

5 OBYVATELSTVO

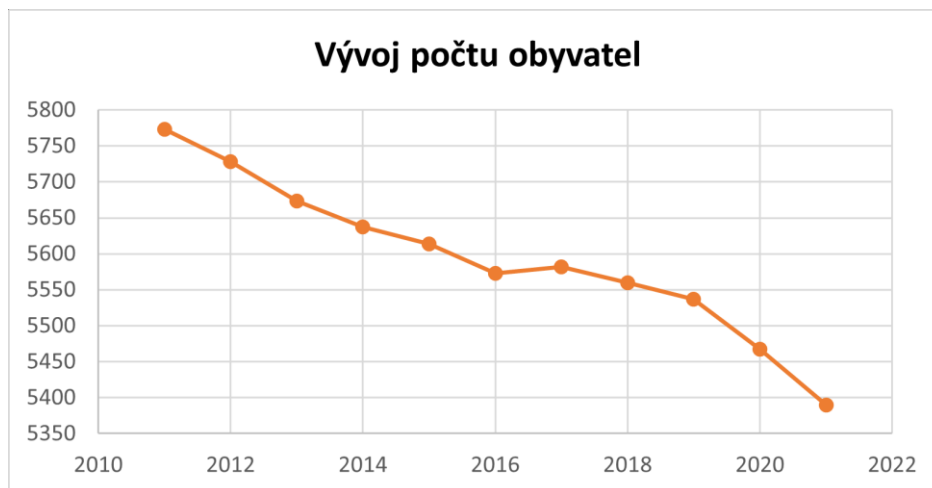
Následující kapitola se věnuje vývoji počtu obyvatel a jeho složení, dále je zaměřena na stav nezaměstnanosti.

5.1 Struktura obyvatelstva

V tabulce můžeme vidět vývoj počtu obyvatel Strážnice od roku 2011 do roku 2021, všechny uvedené údaje jsou k 31.12. daného roku. V tabulce je zaznamenán přirozený přírůstek/úbytek obyvatel, který udává rozdíl mezi počtem narozených a počtem zemřelých v daném období. Dalším pozorovaným údajem je migrační přírůstek/úbytek, který uvádí rozdíl mezi počtem přistěhovalých a vystěhovalých osob za dané období.

*Tabulka 1 Vývoj počtu obyvatel Strážnice od roku 2011 do roku 2021
(Zdroj: ČSÚ; vlastní zpracování)*

Rok	Počet obyvatel	Přirozený přírůstek	Migrační přírůstek	Celkový přírůstek
2011	5773	4	-33	-29
2012	5728	-5	-40	-45
2013	5673	-28	-27	-55
2014	5637	-20	-16	-36
2015	5614	-6	-17	-23
2016	5573	-9	-32	-41
2017	5582	-7	16	9
2018	5560	-34	12	-22
2019	5537	1	-24	-23
2020	5467	-35	-35	-70
2021	5390	-36	12	-24

Obrázek 7 Graf s vývojem počtu obyvatel Strážnice (vlastní zpracování)

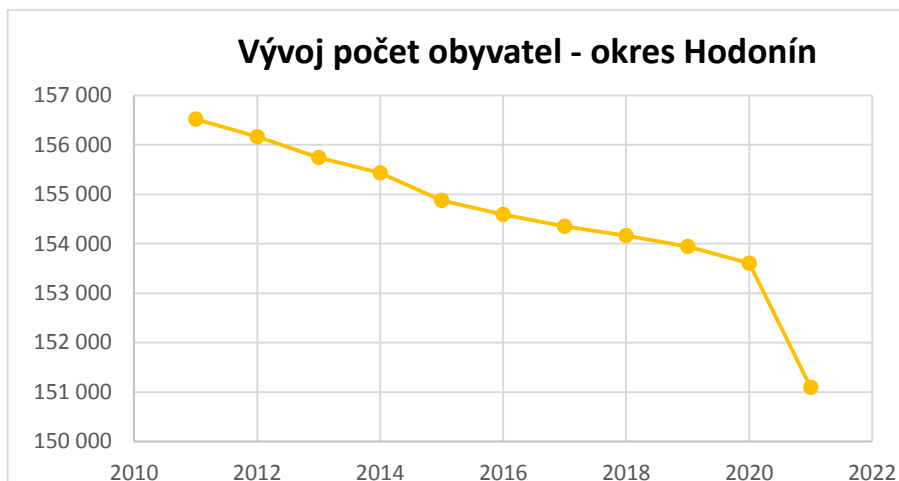
Můžeme pozorovat klesající trend. Za pozorovanou dobu odchází k celkovému úbytku 359 obyvatel. Největší celkový úbytek byl v roce 2020 s úbytkem 70 obyvatel a jediný celkový přírůstek můžeme pozorovat v roce 2017, kdy byl přírůstek 9 obyvatel. Větší podíl na úbytku má počet vystěhovalých, ale nejedná se o velký rozdíl od počtu zemřelých. V průměru dochází za sledované období k poklesu obyvatel o 1 %. Důležitým aspektem při popisu obyvatel je jejich složení.

Tabulka 2 Složení obyvatel Strážnice (Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Průměrný věk	41,7	42,2	42,5	42,8	43,1	43,5	43,7	43,9	44,3	44,5	44,8
Počet mužů	2826	2808	2787	2778	2772	2768	2760	2764	2758	2708	2665
Počet žen	2947	2920	2886	2859	2842	2805	2822	2796	2779	2759	2725

Z dat lze pozorovat postupné stárnutí obyvatel. Průměrný věk obyvatel se za posledních 10 let zvyšuje, nejedná se o velký rozdíl. Ale můžeme vidět, že od roku 2011 do roku 2021 se průměrný věk zvedl o 3,1 let.

Co se týče složení obyvatel podle pohlaví, lze z dat vyčíst, že počet žen ve Strážnici je v průměru vyšší jak mužů, ale nejedná se o markantní rozdíl. Na konci roku 2021 byl podíl mužů v procentech 49,44 % a procentuální podíl žen byl 50,56 %. Pro srovnání v roce 2011 tvořili muži 48,95 % a ženy tvořily 51,05 % obyvatel města Strážnice.

Obrázek 8 Graf vývoje počtu obyvatel okresu Hodonín 2011-2021
(Zdroj: ČSÚ; vlastní zpracování)

Graf ukazuje vývoj počtu obyvatel v okrese Hodonín. Můžeme vidět, že trend poklesu obyvatel města Strážnice opisuje vývoj počtu obyvatel v celém okrese Hodonín, kde od roku 2011 do roku 2021 došlo k celkovému úbytku 3 901 obyvatel. Tato skutečnost může souviset s vyšším podílem nezaměstnanosti v okrese.

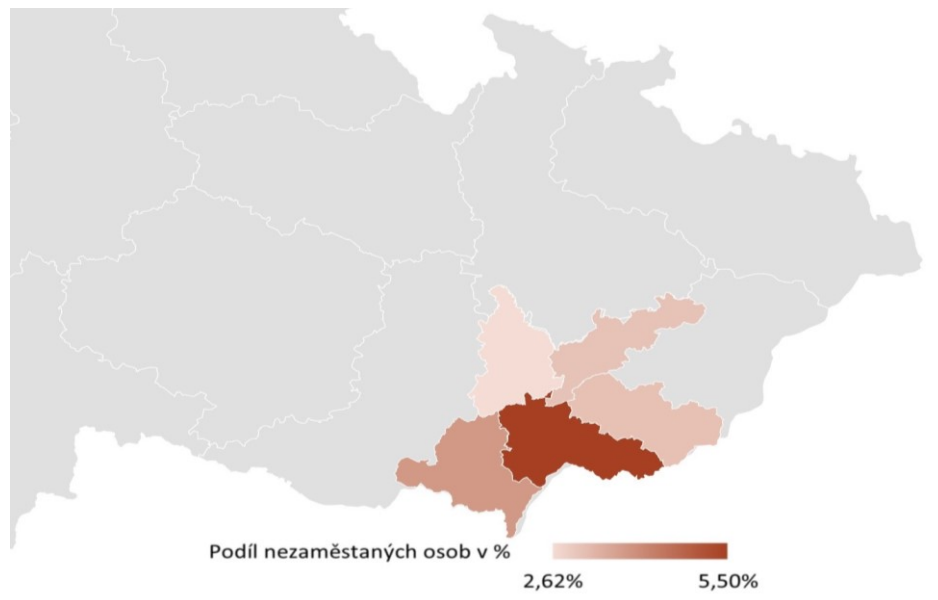
5.2 Vývoj nezaměstnanosti

Tabulka 3 Stav nezaměstnanosti v okrese Hodonín 2016-2022 (Zdroj: ČSÚ; vlastní zpracování)

Rok (stav k 31.12)	Podíl nezaměstnaných osob v %	Počet pracovních míst v evidenci	Počet uchazečů o zaměstnání v evidenci	Počet zaevidovaných uchazečů na 1 pracovní místo v evidenci
2016	7,98	816	8 524	10,4
2017	6,19	1 364	6 576	4,8
2018	5,17	2 172	5 670	2,6
2019	4,70	1 937	5 145	2,7
2020	5,48	1 668	5 850	3,5
2021	5,20	2 139	5 535	2,6
2022	5,50	1 880	5 753	3,1

V tabulce můžeme pozorovat vývoj nezaměstnanosti v okrese Hodonín od roku 2016 do roku 2022, data ukazují stav k 31.12. daného roku. Za sledované období dochází k poklesu podílu nezaměstnaných osob z 7,98 % na 5,50 %. I přes pokles je podíl nezaměstnaných

osob na konci roku 2022 vyšší než celorepublikový podíl nezaměstnaných, který činí 3,78 %. Zároveň je podíl nezaměstnaných osob v okrese Hodonín vyšší než v jeho sousedících okresech Uherské Hradiště (3,11 %), Břeclav (3,82 %), Vyškov (2,62 %) a Kroměříž (3,07 %). (ČSÚ, © 2023)

Obrázek 9 Kartogram podílu nezaměstnaných osob v % ve vybraných okresech (vlastní zpracování)

5.3 Shrnutí

Na území Strážnice dochází k postupnému poklesu obyvatel. Od roku 2011 po rok 2021 se snížil počet obyvatel z 5773 na 5390 obyvatel. Pokles je způsoben přirozeným úbytkem i migračním úbytkem. Klesající trend počtu obyvatel města Strážnice opisuje klesající trend okresu Hodonín, do kterého město Strážnice spadá. Struktura obyvatel se od roku 2011 do roku 2021 výrazně nezměnila. Za pozorované období dochází ke stárnutí obyvatel, průměrný věk se zvyšuje.

V podíl nezaměstnanosti v okrese Hodonín od roku 2016 do roku 2022 dochází k poklesu, přesto je tento podíl vyšší než celorepublikový podíl a podíly nezaměstnanosti v sousedících okresech.

6 STRATEGICKÉ DOKUMENTY

Město Strážnice nedisponuje žádným oficiálním strategickým dokumentem. Ale je možno se odkazovat na strategický dokument Jihomoravského kraje a na strategii MAS Strážnicko.

6.1 Strategie rozvoje Jihomoravského kraje 2021+

Strategie rozvoje Jihomoravského kraje 2021+ (SRJMK 2021+) je strategickým dokumentem Jihomoravského kraje na časové období od 2021 až do roku 2030. Za pomoci tohoto dokumentu by mělo dojít k vyváženému rozvoji území Jihomoravského kraje a k zvednutí jeho konkurence schopnosti. Dokument má tři části, část analytickou, strategickou a část implementační. Analytická část se zaměřuje na detailní popis území. Strategická část je rozdělena do 6 prioritních oblastí, jednou z těchto oblastí je i kultura.

Kultura je pro Jihomoravský kraj důležitým aspektem k zatraktivnění území a nedílná součást turistického ruchu. Na území se nachází několik přírodních a historických památek. Dále kraj nabízí množství rozmanitých kulturních tradic.

Na období daného strategického dokumentu byli vytyčeny tyto specifické cíle pro oblast kultury:

- „Podpora památkové péče“,
 - obnova kulturních památek,
 - zabezpečení kulturních památek.
- „Podpora živé kultury a udržení kulturního dědictví kraje“,
 - zachování znalostí o regionálních řemeslech,
 - podpora kulturních aktivit a jejich aktérů,
 - tvorba kreativních klastrů a uměleckých center. (Lepší kraj, © 2023)

6.2 Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Strážnicko 2021–2027

Město Strážnice je součástí Místní akční skupiny Strážnicko, z.s.. MAS Strážnicko spojuje zástupce obcí Hroznová Lhota, Kněždub, Kozojídky, Petrov, Radějov, Sudoměřice, Tasov, Tvarožná Lhota, Vnorovy, Žeraviny a město Strážnice.

Strážnice je součástí MAS Strážnicko, která disponuje strategií komunitně vedeného místního rozvoje. Která je zaměřena oblast Strážnice a dalších členských obcí. Jako největší problém v oblasti kultury je zde uveden snižující se zájem mladých o účast ve spolcích a nezájem o udržování tradic. Mezi cíle tohoto strategického dokumentu řadí péči o kulturní dědictví a zachování kulturního charakteru území.

7 FINANCE

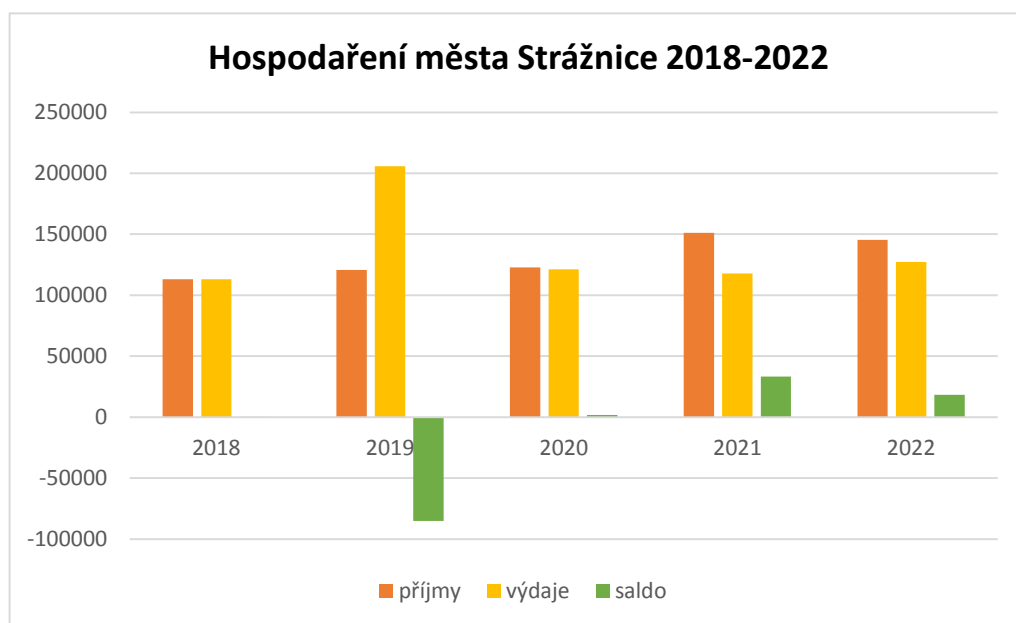
Tato kapitola je zaměřená na financování kulturních organizací a kulturních akcí ve Strážnici. První bude uveden přehled hospodaření města Strážnice.

7.1 Rozpočet města Strážnice

Tabulka 4 Rozpočet za rok 2022 (Zdroj: Monitor Státní Pokladny; vlastní zpracování)

Příjmy	Výdaje	Saldo
Schválený rozpočet	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet
102 790 tis. Kč	95 490 tis. Kč	7 300 tis. Kč
Skutečnost	Skutečnost	Skutečnost
145 449 tis. Kč	127 226 tis. Kč	18 223 tis. Kč

V tabulce se nachází přehled plnění rozpočtu města Strážnice za rok 2022. Schválený rozpočet se lišil na straně příjmů i výdajů. Skutečné příjmy byly ve skutečnosti vyšší o 42 659 tis. Kč, zároveň byly vyšší i skutečné výdaje o 31 736 tis. Kč. Příjmy byly vyšší zejména kvůli vyšším daňovým příjmům a přijatým transferům za rok 2022. V případě výdajů dochází ke zvýšení z důvodu vyšších investičních výdajů. (Monitor Státní Pokladny, 2023)

Obrázek 11 Hospodaření města Strážnice 2018-2022
(Zdroj: Monitor státní pokladny, vlastní zpracování)

V grafu je zobrazen přehled plnění rozpočtu města Strážnice mezi lety 2018 a 2022, hodnoty byly zaznamenány v tis. Kč. Z grafu můžeme vyčíst, že pouze v roce 2019 dosáhlo město Strážnice záporného salda rozpočtu. V ostatních letech je rozpočet poměrně vyrovnaný, příjmy převyšují výdaje města.

Tabulka 5 Schválený rozpočet na rok 2023 (Zdroj: Monitor Státní pokladny; vlastní zpracování)

Příjmy	Výdaje	Saldo
Schválený rozpočet	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet
123 794 tis. Kč	116 494 tis. Kč	7 300 tis. Kč

Na rok 2023 byl schválen rozpočet města Strážnice s očekávanými příjmy 123 794 tis. Kč a s očekávanými výdaji 116 494 tis. Kč.

7.2 Financování kultury z rozpočtu města

Z rozpočtu města probíhá financování jeho příspěvkové organizace kulturního domu Strážničan (KD Strážničan). Tyto finance jsou následně použity na provoz kulturního domu a na jeho činnosti.

*Tabulka 6 Financování Kulturního domu Strážničan
(Zdroj: Závěrečné účty města Strážnice; vlastní zpracování)*

Rok	Částka z rozpočtu určená Kulturnímu domu Strážničan (v tisících Kč)
2016	4 100,0
2017	4 140,0
2018	5 630,0
2019	7 080,0
2020	7 635,0
2021	7 470,0

V tabulce můžeme vidět jaký příspěvek na svůj provoz KD Strážničan dostal od roku 2016 do roku 2021.

Existuje možnost požádat o dotaci z městského rozpočtu. Z příjemců poskytnutých dotací tvoří největší část různé neziskové organizace. Část dotací jde kulturním organizacím nebo fyzickým osobám na pořádání kulturních akcí.

V následující tabulce budou uvedeny příspěvky za roky 2016 až 2021 pro kulturní organizace, v tabulce nebudou uvedeny příspěvky, které na kulturu šly fyzickým osobám.

*Tabulka 7 Čerpání dotací z rozpočtu města
(Zdroj: Závěrečné účty města Strážnice; vlastní zpracování)*

Název organizace	Čerpaná částka						
	Za rok 2016	Za rok 2017	Za rok 2018	Za rok 2019	Za rok 2020	Za rok 2021	SUMA
Muzejní a vlastivědný spolek	500 000	500 000	750 000	800 000	850 000	845 000	4 245 000
SLPT Žerotín	90 000	40 000	80 000	40 000	55 000	20 000	325 000
Orel jednota Strážnice	60 000	60 000	60 000	135 000	80 000	30 000	425 000
Danájek	30 000	60 000	60 000	28 000	50 000	23 000	251 000
Fčeličky	40 000	20 000	20 000	20 000	25 000	20 000	145 000
Danaj	X	70 000	40 000	60 000	40 000	70 000	280 000
NÚLK	X	200 000	400 000	300 000	900 000	X	1 800 000
SUMA	720 000	950 000	1 410 000	1 383 000	2 000 000	1 008 000	X

V tabulce se nachází částky za jednotlivé roky, kterými přispívá město kulturním organizacím. Největší částku každý rok čerpá Muzejní a vlastivědný spolek, dotace je mu přidělena na provoz městského muzea. Tato částka se od roku 2016 do roku 2021 pohybovala mezi 500 000 Kč do 850 000 Kč.

Dále město pravidelně přispívá na činnost jednotlivých folklórních souborů, pokud jeden ze souborů pořádá Svatomartinské hody dostane ten rok o to větší příspěvek z důvodu jejich organizace. Hody nejsou jedinou kulturní akcí, na kterou město přispívá peníze z rozpočtu. Dalšími kulturními akcemi jsou například kulturní léto, škola rocku nebo mezinárodní folklórní festival (MFF).

MFF Strážnice je další výraznou položkou v rozpočtu a město na jeho organizaci přispívá v průměru 250 000 Kč. Tento příspěvek jde Národnímu ústavu lidové kultury (NÚLK), který je pořadatelem MFF a město Strážnice je spoluorganizátorem. (Město Strážnice, © 2023)

7.3 Shrnutí

Rozpočet města Strážnice je vyrovnaný. Z rozpočtu města jde část peněz KD Strážničan, který je příspěvkovou organizací města. Částka, která byla vyčleněna KD Strážničan na jeho provoz se v letech 2016-2021 pohybovala od 4 100 tis. do 7 470 tis. korun českých.

Z rozpočtu jsou podporovány i další kulturní organizace, které mají možnost zažádat o dotaci z rozpočtu města. O dotaci mohou požádat různé organizace, tak i fyzické osoby. Každoročně největší podíl na dotacích pro kulturní oblast dostává Muzejní a vlastivědný spolek, který dotaci čerpá na svůj provoz. Dále formou dotace přispívá město Strážnice například na pořádání hodů nebo pořádání MFF.

8 KULTURNÍ INFRASTRUKTURA

Tato kapitola se zaměřuje na popsání kulturní infrastruktury města Strážnice. V kapitole jsou popsány hlavní kulturní aktéři, kulturní památky a pravidelně se opakující kulturní akce.

8.1 Kulturní aktéři

Kulturní dům Strážničan

Právní forma: příspěvková organizace

Kulturní dům Strážničan je příspěvkovou organizací města Strážnice. V prostorech KD Strážničan probíhá většina vnitřních kulturních akcí jako jsou plesy, košty nebo koncerty. Kulturní dům Strážničan provozuje Kino Svět Strážnice. V budově kulturního domu sídlí i městská knihovna. (Strážničan, © 2023)

Národní ústav lidové kultury

Právní forma: příspěvková organizace

Ústav byl založen v roce 2008 se sídlem ve Strážnici. Národní ústav lidové kultury (NÚLK) byl zřízen Ministerstvem kultury jako příspěvková organizace s hlavním cílem provádět výzkumy a dále jejich výsledky šířit veřejnosti ať prostřednictvím publikací, výuky nebo použitím technologií. Mezi jeho hlavní aktivity spadá studium kulturního dědictví spojeného s lidovou kulturou a tradiční kulturou, pořádání folklorních akcí, vzdělávání veřejnosti a poskytování informačních a poradenských služeb souvisejících s lidovou a tradiční kulturou.

NÚLK je významnou institucí na národní úrovni zejména, co se týče péče o lidovou kulturu a její zachování pro budoucí organizace. Přesah ústavu je i mezinárodní. NÚLK navazuje spolupráci s UNESCO s cílem zachovat a chránit tradiční a lidovou kulturu a folklór. Navíc je také členem mezinárodní organizace CIOFF (Mezinárodní rada pořadatelů folkloru a lidového umění).

Na podnět NÚLK bylo do seznamu nemotného seznamu dědictví UNESCO zapsána výroba modrotisku, která probíhá ve Strážnici a také tanec slováckého verbuňku, který má zde tradici a každoročně zde probíhá celorepubliková soutěž o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku.

Ústav spravuje celkem 45 ha zeleně a 99 objektů, z toho za zmínku stojí budova Strážnického zámku a s ním spjat zámecký park a areál Muzea vesnice jihovýchodní

Moravy. NÚLK je organizátorem Mezinárodního folklorního festivalu ve Strážnici. (NÚLK, 2023)

Soubor lidových písní a tanců Danaj ze Strážnice

Právní forma: spolek

Soubor působí ve Strážnici od roku 1959, jedná se o nejstarší folklorní soubor ve Strážnici. Svou činností navazuje na folklorní tradice města. Soubor se zabývá tancem tradičních lidových tanců a zpěvem lidových písní. Další činností je udržování tradic a zvyků jako jsou masopustní obchůzky nebo zvyky zimního slunovratu za pomoci uměleckého ztvárnění. Soubor se účastnil několika akcí v zahraničí, například v Německu, Velké Británii, Maďarsku, Slovensku a dalších. (Město Strážnice, © 2023)

Soubor lidových písní a tanců Žerotín

Právní forma: spolek

Soubor vznikl v roce 1969 s původním názvem „Slovácký krúžek“ s cílem zachovat a dále šířit strážnické lidové tance a písně. S postupem času se soubor kromě tradičních prvků „Strážnicka“ začal zaměřovat i na tance a písně z blízkých regionů. V současné době má soubor má okolo 25 členů. (SLPT Žerotín, © 2023)

Orel jednota Strážnice (Folklorní soubor Demižon)

Právní forma: spolek

Soubor Demižon funguje pod Orelskou jednotou ve Strážnici. Jde o nejmladší soubor, který ve Strážnici působí, vznikl v roce 1999. Soubor se zabývá tradičními tanci a písněmi ze „Strážnicka“, ale také se v jejich repertoáru objeví tradiční lidové prvky ze Slovenské republiky.

Zároveň pod Orelskou jednotu spadá soubor Demižonek. Jedná se o lidový soubor, který je zaměřen na zapojení dětí do folkloru. (FS Demižon, © 2007)

Základní umělecká škola ve Strážnici

Právní forma: příspěvková organizace

Jedná se o příspěvkovou organizaci zřízenou Jihomoravským krajem. Škola vzniká roku 1966. Základní umělecká škola nabízí hudební a taneční vzdělání. Hlavní posláním je probudit v dětech zájem o umění a jeho hodnoty. Škola pravidelně pořádá několik kulturních akcí, kde vystupují současní studenti, absolventi nebo vzácní hosté. Mezi akce pořádané

ZUŠ patří adventní koncerty, novoroční taneční vystoupení nebo koncerty určené pro školy. (ZUŠ Strážnice, © 2023)

Muzejní a vlastivědný spolek

Právní forma: spolek

Muzejní spolek má dlouhou historii, vznikl v roce 1935. Hlavním cílem bylo záchrana starožitností a památek. Následně v roce 1993 po vzniku samostatné České republiky byl spolek oficiálně registrován, a následně otevírá městské muzeum v budově na náměstí Svobody, kterou mu pro využívání vyčlenilo městské zastupitelstvo.

V muzeu se nachází stálá expozice zaměřená na historii a krajinu „Strážnicka“ a pravidelně zde probíhají taky různé výstavy s nejrůznějším zaměřením. (Městské muzeum Strážnice, © 2008)

Hudební uskupení

Ve Strážnici působí několik cimbálových muzik, které se zaměřují na tradiční lidové písně ze Strážnice a blízkého okolí. Mezi tyto cimbálové muziky spadají například:

- Cimbálová muzika Strážničan
- Cimbálová muzika Danaj
- Cimbálová muzika Jožky Šťastného
- Cimbálová muzika Pavla Můčky ze Strážnice

Dále ve strážnici kromě cimbálových muzik ve Strážnici působí několik hudebních skupin. Například rocková skupina Ferrum nebo hudební skupina Fčeličky. (Město Strážnice, © 2023)

Fčeličky jsou skupinou mladých zpěváků. Skupina vydává alba a pravidelně vystupuje na kulturních akcích v okolí Strážnice, ale také po Evropě. Skupin má ve svém repertoáru písničky v češtině, švédštině a ve finštině. (Fčeličky, © 2023)

8.2 Kulturní památky

Na území Strážnice se nachází několik historických památek, které jsou zajímavé pro turisty, ale také mají kulturní hodnotu pro obyvatele Strážnice.

Zámek a zámecký park

Dnešní podoba zámku má renesanční prvky, které získává v polovině 19. století. Před rekonstrukcí byl zámek vodním hradem, který měl strážní funkci. (Město Strážnice, © 2008)

Část zámku je přístupná veřejnosti a můžeme zde nalézt zámeckou knihovnu, stálou expozici nástrojů lidové hudby a obměňovanou galerii obrazů. Součástí zámku je zámecký park, v němž najdeme nejdelší platanovou alej ve Střední Evropě a několik přírodních amfiteátrů. Zámecký park je volně přístupný. Parkem protéká Baťův kanál a v bezprostřední blízkosti nalezneme lodní přístav.

Zámek je sídlem Národního ústavu pro lidovou kulturu, který spravuje celý objekt a v prostorech zámeckého parku každoročně pořádá Mezinárodní folklórní festival. (NÚLK, 2023)

*Tabulka 8 Návštěvnost zámku mezi roky 2015-2021
(Zdroj: Výroční zprávy NÚLK; vlastní zpracování)*

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
<i>Počet návštěvníků</i>	4 800	4 770	5 206	5 906	7 170	3 843	3 735

Skansen – Muzeum jihovýchodní Moravy

Jedná se muzeum v přírodě, kde můžeme najít ukázkou lidových staveb z oblasti Slovácka. K výstavbě muzea dochází v roce 1973 a v roce 1981 je zpřístupněno veřejnosti. Návštěvník má zde možnost seznámit se způsobem života, který se dříve vedl v této oblasti, a s tradičními řemesly a oděvy. V areálu se během roku pořádá několik akcí jako např. zimní nebo velikonoční program, vojenská neděle nebo divadelní odpoledne. (Skansen Strážnice, 2023)

*Tabulka 9 Návštěvnost skanzenu mezi roky 2015–2021
(Zdroj: Výroční zprávy NÚLK; vlastní zpracování)*

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
<i>Počet návštěvníků</i>	48 200	53 370	55 990	47 925	51 805	30 887	35 546

Synagoga s židovským hřbitovem

Synagoga se nachází v severní části města, blízko zámeckého parku. Synagoga byla vystavěna v roce 1804. Do roku 1941 probíhaly v synagoze bohoslužby, ale se začátkem

druhé světové války dochází k zničení interiéru a exteriéru, v době totalismu byla synagoga využívána jako sklad. V dnešní době je přístupná veřejnosti a probíhají zde různé výstavy.

Mezi další kulturní a turisticky atraktivní památky na území Strážnice spadá:

- **Kostel Nanebevzetí panny Marie** – na místě dnešního kostela v minulosti bylo sídlo českého bratrství, v druhé polovině 18. století s příchodem piaristu je zde vystavěn kostel v barokním stylu.
- **Kostel svatého Martina s Bílou věží** – kostel je z 15. století v původně gotickém slohu, následnou rekonstrukcí byly přidány barokní prvky. Ke kostelu patří i Strážní věž („Bílá věž“), která je zpřístupněná veřejnosti a na vrcholu věže se nachází zdobený zvon a vyhlídka na město.
- **Památník bratrského školství** – památník se nachází za kostelem Nanebevzetí panny Marie, v tomto místě sídlila bratrská škola a dochovaly její pozůstatky. Je zde možnost dozvědět se informace o historii a spojitosti Strážnice a Jana Amose Komenského.
- **Strážnické brány** – pozůstatek opevnění z druhé poloviny 16. století, dochovaly se vstupní části opevnění s přístupem města od města Veselí nad Moravou a Skalice, tímto vzniká pojmenování brán na „veselskou“ a „skalickou“.
- **Kaple na vrchu Žerotín** – kaple byla vysvěcena roku 1949 a byla vysvěcena panně Marii jako poděkování za uzdravení syna jednoho obyvatele Strážnice. Kaple se nachází na vrchu Žerotín v obklopení vinohradů, z vrchu je výhled na město Strážnice a okolí. (Město Strážnice, © 2008)

8.3 Pravidelné kulturní akce

Ve městě Strážnice se každoročně pořádá několik kulturních akcí, některé z nich mají dlouhou tradici konání. Většina akcí má folklorní podtext a jejich hlavním cílem je zachování tradic.

Tabulka 10 Harmonogram kulturních akcí (Zdroj: Město Strážnice; vlastní zpracování)

Kulturní akce	Doba konání
Josefský košť vín	Březen
Mezinárodní folklorní festival	Červen
Strážnické kulturní léto	Červenec–srpen
Strážnické vinobraní	Září
Svatomartinské hody	Listopad

Josefský košť vín

Strážnice je situovaná na jižní Moravě a vinařství je důležitou součástí zdejšího společenství a má zde dlouholetou tradici. Josefský košť vín se ve Strážnici pořádá pravidelně v březnu. Pořadatelé jsou město Strážnice a MO Český zahrádkářství svaz. Mohou se zde představit vinařství ze Strážnice, ale i z okolních měst a obcí. (Město Strážnice, © 2020)

Mezinárodní folklorní festival Strážnice

Jedná se o největší kulturní akci, která se ve Strážnici pořádá. Současně s mezinárodním festivalem se koná i folklorní festival Dětská Strážnice. Tyto akce se pravidelně odehrávají poslední červnový víkend. Pořadatelem je Národní ústav lidové kultury. Festival probíhá v amfiteátrech strážnického zámeckého parku a také v blízkém strážnickém skanzenu.

První ročník festivalu se konal v roce 1946 a je tak nejstarším folklorním festivalem. V začátcích se na festivalu představovaly pouze národní folklorní soubory, od roku 1957 se do programu festivalu začaly účastnit i zahraniční soubory z blízkých a vzdálených zemích. V roce 2015 byl festival zařazen mezi nejlepší evropské festivaly a získal mezinárodní ocenění EFFE (Evropa pro festivaly).

Festival trvá čtyři dny, začátek je ve čtvrtek a slavnostní zahájení se seznámením všech účinkujících probíhá v pátek večer. V soboru se koná hlavní program festivalu a ukončení je v neděli. Během festivalu se mohou návštěvníci seznámit s lidovými písněmi, tanci a

tradičními oděvy z České a Slovenské republiky, ale také s tradicemi zahraničním hostů, dále mohou navštívit vystoupení, workshopy a populární je soutěž o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku. (Strážnice mezinárodní folklórní festival, 2023)

Festival v průměru navštíví více než 25 tisíc návštěvníků. Počty účinkujících z České republiky byli mezi roky 2015 až 2021 v průměru 2 736 účinkujících a u zahraničních účinkujících to bylo v průměru 273 účinkujících. (NÚLK, 2023)

Strážnické kulturní léto

Pořadatelem Strážnického kulturního léta je město Strážnice. Pravidelná akce, která se koná přes období letních prázdnin. Každý nedělní podvečer se na náměstí Svobody pořádají různé akce jako jsou vystoupení zdejších folklórních a dechových souborů, koncerty lokálních skupin nebo kulturní program pro děti. Jedna z nedělí je vždy „medová neděle“, tato akce je možností pro místní včelaře předvést jejich produkty, pro děti jsou nachystány dílničky a k tomu vystupuje strážnická skupina Fčeličky.

Strážnické vinobraní

Strážnické vinobraní se každoročně pořádá od roku 1999 druhou sobotu v měsíci září. Pořadatelem je město Strážnice a s realizací má starost Kulturní dům Strážničan. Účastníky jsou strážnické folklórní soubory, ale také soubory z okolních obcí. Program vinobraní je zahájen průvodem krojovaných na náměstí Svobody, kde se poté odehrává zbytek programu jako vystoupení jednotlivých souborů a cimbálových muzik. Návštěvníci mohou ochutnat víno a burčáky od místních vinařů. (Město Strážnice, © 2023)

Svatomartinské hody

Svatomartinské hody se tradičně konají na začátku listopadu. Hody jsou vždy pořádány jedním z folklórních souborů. Přípravy na hody zaberou několik dnů, ale hlavní program je v sobotu a v neděli. V sobotu chasa staví māj a odpoledne probíhá krojovaný průvod, který se skládá ze zastávky u stárka a stárky, na místní faře pro požehnání a zakončen na městském úřadě, kde získá hodové právo. V sobotu večer se koná v kulturním domě koná hodová zábava. Hody jsou zakončeny v neděli mší svatou v kostele sv. Martina.

Tabulka 11 Příspěvek od města Strážnice na pořádání hodů (Zdroj: Závěrečné účty města Strážnice; vlastní zpracování)

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Částka	30 000 Kč	30 000 Kč	40 000 Kč	40 000 Kč	X	50 000 Kč

Město Strážnice poskytne souboru, který hody pořádá, příspěvek na jejich uspořádání. V tabulce můžeme vidět v jakých částkách se tento příspěvek v posledních 6 letech pohyboval. V roce 2020 nejsou uvedeny žádné údaje z důvodu zrušení hodů v době pandemie. Můžeme pozorovat postupné zvyšování hodnoty tohoto příspěvku, tato skutečnost může být ovlivněna růstem inflace a celkovým hospodářským vývojem.

8.4 Shrnutí

Město Strážnice má rozsáhlou kulturní infrastrukturu. Město Strážnice disponuje kulturním domem, který je příspěvkovou organizací města, v jeho prostorech se pořádá řada kulturních a společenských akcí. KD Strážničan je i provozovatelem Kino Svět Strážnice. Ve Strážnici sídlí Národní ústav lidové kultury. NÚLK je pořadatelem Mezinárodního folklórního festivalu, který se ve Strážnici koná každoročně od 1946. MFF je největší kulturní akcí na území Strážnice. Festivalu se účastní domácí folklórní soubory a soubory z celého světa. V průměru festival navštíví okolo 25 000 návštěvníků. NÚLK je provozovatel Muzea jihovýchodní Moravy a spravuje strážnický zámek a zámecký park.

Ve Strážnici je množství kulturních subjektů, většina z nich je folklórního charakteru. Ve městě fungují 3 velké folklórní soubory, dva se souborů zde fungují již od 60. let 20. století. Mezi další významné organizace patří Základní umělecká škola Strážnice nebo Muzejní a vlastivědný spolek, který provozuje Městské muzeum Strážnice. Ve Strážnici existuje několik hudebních těles, jedná o se o několik cimbálových muzik a dechových muzik. Ale fungují ve Strážnici i rockové, folkové a další skupiny.

Na území Strážnice lze nalézt několik zajímavých kulturních památek, které jsou spjaty s historií města. Mezi nejvýznamnější patří zámek se zámeckým parkem, Muzeum jihovýchodní Moravy nebo synagoga. Ve Strážnici se nachází dva kostely, jeden je z 18. století a druhý původně z 15. století. Dále za zmínku stojí památník bratrského školství, strážnické brány a kaple na vrchu Žerotín.

Většina kulturních akcí ve Strážnici jsou folklórního charakteru. Během roku se pořádá 5 akcí, které mají delší tradici a konají se každoročně. Mezi tyto akce patří Josefovský košť vín, Mezinárodní folklórní festival, Strážnické kulturní léto, Strážnické vinobraní a Svatomartinské hody.

Fotografické ukázky k této kapitole jsou k nalezení v příloze č. 1.

9 ROZHOVORY S MÍSTNÍMI AKTÉRY KULTURY

V rámci bakalářské práce proběhly rozhovory s kulturními aktéry. Cílem rozhovorů bylo, co nejlépe popsat současný stav kulturních aktivit v městě Strážnice a identifikovat bariéry jejich dalšího rozvoje.

V rámci výzkumu bylo osloveno 9 aktérů místní kultury k poskytnutí rozhovoru. Žádosti o rozhovor vyhověli 4 oslovení. Rozhovor proběhl se zástupcem města Strážnice, se zástupcem Národního ústavu lidové kultury a se dvěma zástupci neziskových organizací. Odpovědi jsou zaznamenány anonymně vzhledem k přání respondentů a k ochraně osobních údajů.

Průzkum proběhl prostřednictvím polostrukturovaných rozhovorů. Tři otázky byly pro všechny respondenty stejné a to následovně:

1. Co vnímáte jako výhody/pozitiva současného stavu kulturních aktivit ve Strážnici?
2. Co vnímáte jako největší bariéry dalšího rozvoje kulturních aktivit?
3. Jaká změna by dle Vašeho názoru nejvíce pomohla v dalším rozvoji?

Další otázky se odvíjely od toho, jestli šlo o respondenta z NÚLK, z města nebo o zástupce neziskové organizace, a v návaznosti na průběh rozhovoru.

9.1 Rozhovor se zástupcem města Strážnice

První rozhovor proběhl se zástupcem města Strážnice, který má v rámci samosprávy na starost péči o kulturu. Rozhovor proběhl v budově městského úřadu za přátelské a příjemné atmosféry.

Rozhovor začal vytyčením hlavních výhod, které Strážnice má v rozvoji kulturních aktivit. Dle respondenta je největší výhodou samotná poloha města, jeho historie a množství folklórních a lidových tradic. Další výhodou je zázemí, kterým Strážnice disponuje, jako areál zámku a zámeckého parku. Výhodou jsou také rozmanité kulturní akce od folklórních, filmových nebo rockových. Respondent zmiňuje, že město je atraktivní i pro filmaře. Uvádí příklad, že během léta se zde bude natáčet celovečerní film a jeho slavnostní premiéra proběhne příští rok přímo ve Strážnici.

Další otázka byla zaměřená na kulturní akce a která je pro Strážnici největším přínosem. Jako největší přínos považuje respondent Mezinárodní folklórní festival, který do města přivede mnoho turistů, a další akcí je Strážnické vinobraní. Mezi novější akce, které jsou přínosem, řadí respondent adventní jarmark a rozsvícení stromečku, který se zvládl uchytit a byl o něj velký zájem. Respondent uvádí, že jarmarku se zúčastnilo něco málo před tisíc návštěvníků, i když odhadovaný počet byl pár stovek.

V rozhovoru jsme se následně přesunuli k bariérám dalšího rozvoje a k tomu jaká změna by mohla pomoci k jejich odstranění. Podle zástupce města Strážnice nemají folklórní organizace žádnou výraznou bariéru dalšího rozvoje. Vzhledem k tomu, že folklór je městem dlouhodobě a soustavně podporován. Tato skutečnost je nevýhodou pro ostatní kulturní organizace a akce, na které nezbývá tolik prostředků. Jako nevýhodou uvádí také problém v koordinaci a vzájemné komunikaci mezi jednotlivými aktéry. Dále uvádí, že existuje kulturní komise, která sdružuje zástupce kulturních organizací. Kulturní komise má na starost plánování kulturních akcí, problémem ovšem bývá domluva na jejich uspořádání během roku. Nejvíce by podle respondenta k odstranění těchto bariér pomohlo zlepšení koordinace jednotlivých kulturních akcí a změna způsobu financování. Pomoci by mohla i větší spolupráce mezi jednotlivými aktéry, především prohloubení spolupráce s NÚLK.

Následně se rozhovor přesunul k otázkám financování kultury. Město kulturu dlouhodobě podporuje. Část financí jde kulturnímu domu, který si je dále sám rozděluje na pořádání jednotlivých akcí. Financování probíhá prostřednictvím dotací z rozpočtu, o které si mohou požádat jednotlivé spolky nebo fyzické osoby. Dotace se vyřizují na začátku každého roku a jejich vyplacení probíhá ve dvou fázích, 50 % na začátku a zbytek po půl roku. Formulář k žádosti z rozpočtu je k nalezení v příloze číslo 2.

9.2 Rozhovor se zástupcem Národního ústavu lidové kultury

Další rozhovor proběhl se zástupcem Národního ústavu lidové kultury. Rozhovor proběhl v areálu NÚLK.

Rozhovor začal definováním výhod, které Strážnice má v rozvoji kulturních aktivit. Podobně jako první respondent, považuje za největší výhodu polohu města. Respondent zmiňuje Baťův kanál, cyklostezky a vinařskou turistiku. Dále Dlouholeté folklórní tradice města jako pořádání MFF Strážnice, Strážnické vinobraní, tradiční folklórní akce (hody, zarážení hory, stavění máje, zvykoslovné akce ve skanzenu). Výhodou dle jeho názoru je, že lidé už jsou zvyklí na každoročně opakované akce a jezdí do Strážnice cíleně vždy na

konkrétní akci. Přísun zahraničních návštěvníků v rámci MFF nebo prostřednictvím polohy Strážnice v blízkosti hranic se Slovenskem.

Dále jsme prodiskutovali bariéry dalšího rozvoje. Respondent uvádí, že akce často postrádají možnost čerpání grantu na kulturní aktivity, často je nedosažitelný sponzoring velkých společností. Jako další bariéra je dle jeho názoru inflace a následné zdražování vstupného, stánkového zboží a občerstvení na jednotlivých akcích, tímto upadáva počet návštěvníků. Uvádí také upadající zájem mladých lidí o prvky tradiční kultury.

V dalším rozvoji by mohla pomoci větší propagace kulturních akcí prostřednictvím letáčků nebo plakátů, aby se informace dostali i ke starší generaci nebo lidem, kteří nejsou tzv. „online“.

Následně jsme se přesunuli k tomu, jakým způsobem probíhá financování jejich organizace. Jelikož je NÚLK státní příspěvkovou organizací, tak probíhá její financování primárně z rozpočtu Ministerstva kultury ČR. Dále uvádí, že jejich organizace využívá granty a sponzoring pouze výjimečně.

Spolupráce s městem Strážnice probíhá dle jeho názoru v zásadě dobře, obě organizace se vzájemně podporují a spolupracují na pořádání některých akcí jak finančně, tak personálně. Město s NÚLK funguje jako spolupořadatel MFF Strážnice, dále probíhá spolupráce na akci Strážnické vinobraní, na akcích pořádaných Domem dětí a mládeže Strážnice, při provozu Letního kina, spolupráce funguje i s dalšími organizacemi (Rodinné centrum atd.)

9.3 Rozhovory se zástupci neziskových organizací

Poslední dva rozhovory, které se uskutečnily, byly se zástupci neziskových organizací, konkrétně se jednalo o zástupce dvou rozdílných spolků. Oba rozhovory proběhly v bydlíštích respondentů. Oba respondenti mají v rámci své organizace na starost organizační a administrativní činnost. Pro účel popisu rozhovorů jsou k odlišení odpovědí použity označení „respondent A“ a „respondent B“.

Oba zástupci neziskových organizací uvádí, stejně jako dva předchozí respondenti, jako výhodu polohu a historii města a s ní spjaté tradice. Dále respondent A uvádí, že jako výhodu vnímá personální změny v rámci kulturního domu Strážničan, díky těmto změnám se dle jeho názoru podařilo změnit komunikace a domluva na pořádání akcí k lepšímu.

V otázce bariér uvádí respondent B zdlouhavé procesy schvalování finančních prostředků pro spolek nebo v případě domlouvání kulturních akcí. Respondent A zmiňuje, že

problémem jsou mnoho let nedořešené rekonstrukce a stavby stěžejních míst ve městě, kde se akce uskutečňují jako náměstí, přístav nebo farní zahrada. Dalším velkým problémem je špatná spolupráce městského úřadu a Národního ústavu lidové kultury a z toho pramenící nevyužitý potenciál, které město má.

Respondenti nezávisle na sobě uvádí stejnou odpověď k otázce změn, které by jim pomohly k dalšímu rozvoji. Oba si myslí, že by jim pomohlo vstřícnější financování z rozpočtu města. Respondent B také uvádí, že by bylo přínosné zlepšit komunikaci mezi jednotlivými subjekty a zrychlit proces vyřizování žádostí.

Respondent A uvádí, že základem pro jejich financování jsou dotace z městského rozpočtu, které jim však nevystačí ani na pronájem prostor, které využívají k činnosti. Dalším vstupem jsou členské příspěvky, někdy také dotace z Jihomoravského kraje či Ministerstva kultury. Odpovědi respondenta B se do velké míry shodují. Uvádí, že velký podíl na financování mají dotace od města Strážnice, občasné granty z rozpočtu Jihomoravského kraje a spolufinancování za pomoci členů spolků.

Během rozhovoru jsme také probrali zájem mladých lidí o kulturu, o jejich participaci na kulturních aktivitách a na členství ve spolcích. Na odpovědích se oba respondenti nezávisle na sobě shodli. Uvádí, že zájem mladých a celkově obyvatel o účast na kulturních aktivitách poklesl od pandemie koronaviru. Dále respondent A zmiňuje, že přetlak kulturních těles ve Strážnici je pro ně problémem, musí se o potenciální členy přetahovat s ostatními.

Jako poslední byla otázka týkající se propagace a získávání nových členů. Dle obou respondentů je nejlepší propagací a zároveň způsobem získávání nových členů reference od stávajících členů spolků. Dále k propagaci používají převážně sociální sítě.

9.4 Shrnutí rozhovorů

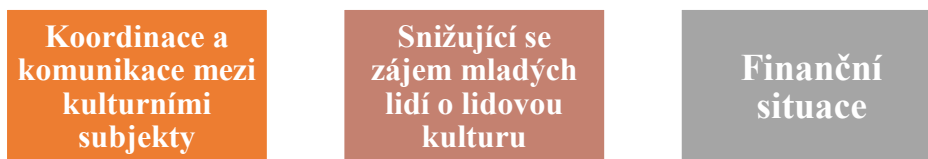
Na základě rozhovorů byly definovány tyto skutečnosti v oblasti výhod, bariér a změn kulturních aktivit.

Výhody současného stavu kulturních aktivit:

Obrázek 12 Výhody současného stavu kulturních aktivit (vlastní zpracování)

Bariery dalšího rozvoje kulturních aktivit:

Obrázek 13 Bariery dalšího rozvoje kulturních aktivit (vlastní zpracování)

Změna, která by pomohla v dalším rozvoji:

Obrázek 14 Možné změny ke zlepšení stavu kulturních aktivit (vlastní zpracování)

10 SWOT ANALÝZA

Ke shrnutí dat a k lepšímu popisu stávající situace kulturních aktivit ve Strážnici byla použita SWOT analýza. SWOT analýza se skládá ze čtyř kvadrantů, které mají pomoci identifikovat:

- S (Strengths) – silné stránky
- W (Weaknesses) – slabé stránky
- O (Opportunities) – příležitosti
- T (Threats) – hrozby

K sestavení SWOT analýzy byla použita sekundární data a primární data získaná na základě rozhovorů s místními kulturními aktéry.

Tabulka 12 SWOT analýza (vlastní zpracování)

S – silné stránky	W – slabé stránky
• Poloha města Strážnice (blízkost hranic se Slovenskou republikou, Baťův kanál, blízkost chráněné krajinné oblasti Bílé Karpaty) • Vybavenost města • Kulturní rozmanitost • Množství kulturních akcí • Lidové a folklórní tradice • Vinohrady a vinařské tradice • Soustavná a cílená podpora města Strážnice v oblasti kultury	• Dlouhodobý pokles počtu obyvatel • Potřeba renovací a modernizací některých zásadních míst pro konání kulturních akcí • Až příliš velké množství organizací zaměřených na kulturní aktivity na relativně malém území (zejména v počtu lidových souborů) • Problémy v komunikaci mezi jednotlivými subjekty • Absence rámcového strategického dokumentu pro další rozvoj města
O – příležitosti	T – hrozby
• Zvýšení veřejné podpory kulturních aktivit • Zvýšení zájmu o tradiční kulturu • Podpora kulturního turismu	• Růst inflace a s tím spjatý růst cen • Příchod nové pandemie • Úpadek zájmu veřejnosti o tradiční prvky kultury

11 NÁVRHY NA DALŠÍ ROZVOJ KULTURY

Na základě výše uvedených dat byly navrhnutý následující návrhy na podporu dalšího rozvoje kulturních aktivit neziskových organizací ve městě Strážnice.

11.1 Osvěta obyvatel

Návrh sdružuje dva návrhy, které představují možnosti probuzení zájmu obyvatel o udržení kulturního dědictví města Strážnice.

Důvod: Dle informací ve strategickém dokumentu a na základě informací získaných z uskutečněných rozhovorů vyplývá, že upadá zájem především mladých lidí o účast ve spolcích, na kulturních aktivitách a zejména jejich zájem o udržování lidových tradic.

11.1.1 Edukativní program pro školy o kultuře a folklóru ve Strážnici

Cíl: Podnětí zájmu mladé generace o folklór, kulturní dědictví a tradic, a zvednutí jejich aktivní účasti na kulturních aktivitách

Cílová skupina: Žáci základních a středních škol města Strážnice

Místo konání: Prostory škol

Popis návrhu: Vytvoření přednášky o kultuře a folklóru Strážnice tak, aby byla vhodná pro prezentaci základním školám a středním školám. Přednáška by obsahovala body jako krátký přehled historie města Strážnice, historii folklóru ve Strážnici a jeho vývoj, uvedení největších odlišností od jiných oblastí, ukázky využití moderních prvků ve folklóru, výčet lidových tradicí atd. Obsah přednášky by se mírně upravoval dle toho, pro jaký ročník bude prezentován.

V rámci programu by byly použity zábavné audiovizuální ukázky, kterými by byl celý program atraktivnější pro mladší publikum. Ukázky by byly zejména použity pro zobrazení lidových tradic nebo lidových tanců. Celý program by trval dvě hodiny až dvě a půl hodiny. Program by byl ukončen krátkým kvízem pro ověření získaných znalostí, tři nejlepší by byli odměněni nějakým dárkovým předmětem. Pro žáky budou připraveny letáčky, obsahující nejdůležitější informace a kontakty na spolky a folklórní soubory. Přednáška by byla nabídnuta dvěma základním školám a následně středním školám, které se na území Strážnice nachází.

K realizaci návrhu by byl vytvořen projektový tým. Realizace návrhu by proběhla ve školním roce 2023/2024, pravděpodobné zahájení přednášek ve školách by bylo v květnu.

Prvním krokem k realizaci návrhu by bylo vytvoření orientačního obsahu přednášky a zjištění zájmu škol o tuto přednášku. Následně by se vytvořil přesný obsah přednášky a scénáře pro videa, které budou součástí přednášky. Video by vznikala za spolupráci folklorních souborů. Dalším krokem by bylo vytvoření propagačních a informačních materiálu a následná kompletace celého přednášky.

Harmonogram návrhu: Harmonogram slouží k ilustraci možného rozložení jednotlivých aktivit návrhu a k určení časové náročnosti celého procesu.

Tabulka 13 Harmonogram návrhu č.1 (vlastní zpracování)

<i>Měsíc</i>	Popis činnosti
<i>Září</i>	Zahájení realizace návrhu a vytvoření realizačního týmu
<i>Září</i>	Vytvoření orientačního obsahu přednášky
<i>Září</i>	Oslovení škol
<i>Říjen–prosinec</i>	Vytvoření audiovizuálních ukázek – vytvoření scénářů, domluvení účinkujících a kameramanů, natočení ukázek
<i>Leden</i>	Střih a úprava audiovizuálních ukázek
<i>Únor–březen</i>	Vytvoření celého programu přednášky
<i>Únor–březen</i>	Vytvoření informačních a propagačních materiálů
<i>Květen–červen</i>	Realizace přednášky na školách

Přínosy návrhu:

- Rozšíření vědomostí o tradicích a kultuře
- Posílení zájmu mladé generace o udržování kulturního dědictví
- Vytvoření spolupráce mezi kulturními subjekty a školami

Rizika návrhu:

- Špatná organizace
- Nezájem škol o zapojení se do realizace návrhu
- Finanční náročnost návrhu

Finanční náročnost:

- Finanční odměna přednášejícího – odměna přednášejícího by byla stanovena na základě dohody, předpokládaná částka je 1 500 za jeden přednášející den.
- Náklady na natočení audiovizuálních ukázek – v případě využití profesionální produkce se ceny za natáčení a následný střih videa pohybují od 25 000 Kč a výše.
- Náklady na tisk informačních a propagačních materiálů – jednalo by se o několik velkých plakátů informujících o akci a následně několik malých letáčku s doplňujícími informacemi pro účastníky programu. Náklady na tisk alespoň pěti plakátů jsou 250 Kč a náklady na výrobu 400 ks letáčků o velikosti A5 s oboustranným potiskem jsou 1 600 Kč.

Předpokládané náklady na realizaci návrhu se pohybují okolo 36 000 Kč.

Možnosti zdrojů financování: Možností je zažádat o podporu z rozpočtu města Strážnice, další možností finanční podpory je vstupné vybrané od žáků škol a získání dárců nebo sponzorů.

11.1.2 Workshopy a přednášky na téma folklóru a lidových tradic pro veřejnost

Cíl: Osvěta a vzdělávání veřejnosti s cílem udržení a ochrany kulturního dědictví města Strážnice

Cílová skupina: Obyvatelé města Strážnice a sousedních obcí

Popis návrhu: Návrhem je uskutečnění několika vzdělávacích akcí týkajících se kulturního dědictví města Strážnice. Město Strážnice má bohaté kulturní dědictví, ať už nehmotné nebo hmotné. Ve Strážnici existuje několik akcí, které jsou převážně zaměřené na zábavu nebo na přilákání turistů do města, ale chybí akce orientované na osvětu obyvatel v oblasti kulturního dědictví. Ke spolupráci na tomto návrhu by byli osloveni různí kulturní aktéři města.

Celý program by probíhal během jednoho týdne, každý podvečer by byl věnován jiné akci. Návštěvníci si budou moci vybrat, které dny se programu zúčastní nebo zda se zúčastní všech. Část návrhu je realizace přednášek s cílem předat vědomosti o historii Strážnice, o vývoji folklóru nebo o lidových tradicích. Pro přednášky by byli vybráni vhodní řečníci, kteří se v daném tématu orientují. Každá z přednášek by byla ukončena diskusí na dané téma.

Druhou částí návrhu je vytvořit prostor, kde budou návštěvníci mít možnost sami si vyzkoušet různé činnosti a aktivně se zapojit do průběhu akce. Možností jak zapojit

návštěvníky budou například lekce lidových tanců (párových i nepárových), workshop o krojích (výklad o historii krojů, o základních rozdílech mezi strážnickým krojem a jinými kroji, ukázka správného postupu oblékání kroje a možnost pro účastníky si oblékání kroje vyzkoušet) nebo workshop ke tvorbě lidových ornamentů (krátký výklad o tom, co ornamenty jsou o jejich základních prvcích, a následně komentovanou instruktáž v rámci, které si účastníci vyzkouší vytvořit svůj vlastní ornament).

Propagace akce: Propagace akce by probíhala prostřednictvím sociálních sítí. Pro akci by byla vytvořena událost na Facebooku, která by obsahovala všechny organizační informace a aktuální informace pro návštěvníky. Dále by byla akce propagována na sociálních sítích města Strážnice a KD Strážničan. Pro propagaci akce budou vytvořeny plakáty, které budou rozmístěny po městě na viditelných a čteně navštěvovaných místech. Dále bude propagace probíhat prostřednictvím inzerce v měsíčníku Strážničan a formou hlášení v městském rozhlase.

Harmonogram návrhu: Harmonogram slouží k ilustraci možného rozložení jednotlivých aktivit návrhu a k určení časové náročnosti celého procesu.

Tabulka 14 Harmonogram č.2 (vlastní zpracování)

<i>Měsíc</i>	Popis činnosti
<i>Prosinec</i>	Zahájení realizace návrhu a vytvoření realizačního týmu
<i>Leden</i>	Oslovení možných účinkujících akce a zajištění prostor KD Strážničan
<i>Leden</i>	Zažádání o dotaci z rozpočtu města Strážnice nebo o dotaci od kraje
<i>Únor–březen</i>	Oslovení potenciálních sponzorů
<i>Duben–květen</i>	Vytvoření finálního programu akce
<i>Červen–říjen</i>	Propagace akce
<i>Srpen–září</i>	Zajištění potřebných materiálů pro hladký průběh akce
<i>Říjen</i>	Uskutečnění akce
<i>Říjen–listopad</i>	Vyhodnocení průběhu akce

Místo konání: KD Strážničan

Přínosy návrhu:

- Zvýšení zájmu obyvatel o kulturní dědictví
- Osvěta a vzdělávání obyvatel
- Uchování a ochrana folklóru a lidových tradic

Rizika návrhu:

- Nízká účast – malý zájem veřejnosti o tuto akci
- Nedostatečná interakce a zapojení účastníků
- Špatná organizace
- Nezajímavý účinkující a řečníci

Finanční náročnost:

- Finanční odměna pro řečníky a vedoucí workshopů – tato položka bude záležet na konečném výběru účinkujících a vzájemné domluvě, ale pro stanovení finanční náročnosti počítáme s možnou odměnou 1 500 až do 3 500 Kč
- Pomůcky k uskutečnění workshopů – například při realizaci workshopu tvorby lidových ornamentů bude zapotřebí nakoupit výtvarné potřeby pro návštěvníky workshopu. Náklady na jejich pořízení se můžou pohybovat okolo 2 500 Kč.
- Náklady na propagaci – cena tisku alespoň pěti plakátů velikosti A4 a pěti plakátů velikosti A3 je 430 Kč. Inzerce v měsíčníku Strážničan stojí 4 000 Kč za inzerci na celou stranu, akce by byla propagovaná ve dvou výtiscích.
- Pronájem prostorů – akce by se konala v prostorech KD Strážničan, kde pronájem sálu stojí 1 900 Kč za hodinu. Akce bude probíhat během 6 podvečerů a lze předpokládat, že každý večer bude trvat alespoň 2 hodiny. Na základě těchto informací je předpokládaná částka za pronájem 34 200 Kč.

Odhadovaná celková náročnost akce se pohybuje okolo 58 000 Kč.

Možnosti zdrojů financování: Financování může probíhat částečně z rozpočtu kulturního domu Strážničan. Lze také požádat o dotaci z rozpočtu města Strážnice. Další možností je požádání o dotaci z kraje, pro rok 2023 byl vyhlášen dotační titul „Podpora projektů v oblasti kultury“ a tento titul navazuje na specifický cíl SRJK 2021+ „Podpora živé kultury a udržení kulturního dědictví kraje“. V případě, že se podobný dotační titul bude opakovat i

v následujícím roce, lze o tuto dotaci zažádat. V rámci akce by bylo vybírané dobrovolné vstupné od účastníků akce. Vstupné bude pouze dobrovolné, aby co nejvíce motivovalo obyvatele k návštěvě akce. Další možností získání finančních prostředků je získání sponzorů. Ke sponzoringu by byly osloveny místní firmy.

.

ZÁVĚR

Bakalářská práce byla rozdělena na teoretickou část a na praktickou část. V teoretické části byly vymezeny základní pojmy v oblasti kultury, neziskových organizací a místního a regionálního rozvoje. V rámci první kapitoly bylo uvedeno více pohledů na kulturu, dále dochází k popisu jejího členění, kulturní politiky, způsobů financování a marketingu kultury. Druhá kapitola, která je zaměřena na neziskové organizace, popisuje jejich vymezení v legislativě a jednotlivé druhy neziskových organizací a jejich financování. V rámci druhé kapitoly jsou vymezeno propojení neziskových organizací a jejich role v oblasti kultury. Poslední kapitola teoretické části je věnována místnímu a regionálnímu rozvoji. Kapitola definuje tento pojem, ale převážně je zaměřená na možnosti zapojení různých subjektů do procesu rozvoje. Jedna podkapitola je dedikována kultuře jako nástroji místního a regionálního rozvoje a její důležitosti v této oblasti.

Hlavním cílem bakalářské práce bylo popsat současný stav kulturních aktivit ve městě Strážnici, vymezení silných stránek současného stavu a určení výzev a bariér, které brání kulturním aktivitám v dalším rozvoji. K vystižení současného stavu došlo prostřednictvím sekundárních dat a primárních dat, kvalitativního charakteru. Sekundární data byla získána z veřejně dostupných zdrojů. Primární data byla zajištěna prostřednictvím semistrukturovaných rozhovorů s místními kulturními aktéry. Ke shrnutí sekundárních a primárních dat byla využita SWOT analýza

Prvním krokem k popisu současného stavu bylo provedení socioekonomické analýzy. Jsou zde uvedeny základní informace o městě Strážnici a o jeho historii. Následuje charakterizování obyvatel, jejich počtu a složení. V návaznosti na popis obyvatelstva byla jedna podkapitola věnována nezaměstnanosti v této oblasti. Sekundární data byla získána i ze strategických dokumentů. Následně byla jedna kapitola zaměřena na stav financování kultury ve Strážnici. Důležitým aspektem praktické části bylo popsání kulturní infrastruktury města, vymezení hlavních kulturních aktérů, památek a pravidelně se opakujících kulturních akcí.

Primární data byla získána prostřednictvím rozhovorů s místními kulturními aktéry. Rozvor pro účely bakalářské práce poskytli čtyři kulturní aktéři. Respondenti byli zástupci města Strážnice, Národního ústavu lidové kultury a dva zástupci spolků. Hlavní otázky na respondenty byly zaměřeny na identifikování silných stránek, bariér rozvoje a jejich názoru, které změny by dle jejich názorů pomohly dalšímu rozvoji. Jako největší bariéry dalšího

rozvoje respondenti uváděli komunikaci mezi jednotlivými subjekty, koordinace kulturních akcí, finanční situaci a upadající zájem mladých lidí o lidovou kulturu a tradice.

Na základě socioekonomické analýzy a dat z uskutečněných rozhovorů byly doporučeny návrhy s cílem zlepšit současnou situaci. Práce obsahuje jedno opatření, které spojuje dva dílčí návrhy. Další návrh reaguje na upadávající zájem mladých lidí o participaci ve spolcích a na kulturních aktivitách a jejich nezájem o udržování tradic. Návrhem je vytvoření edukativního programu pro školy ve Strážnici. Cílem návrhu je oslovení potenciálních nových aktérů kulturních aktivit a rozšíření vědomí mladé generace o tradicích a o kultuře Strážnice a jejího okolí. Dalším návrhem je osvětová a edukativní akce určené pro veřejnost. V rámci akce by proběhly přednášky na různé témata a dále také workshopy, kde by návštěvníci měli možnost vyzkoušet si různé činnosti jako například kresba ornamentů nebo lidové tance. Návrhy obsahují důvod jejich uskutečnění tohoto návrhu, vymezení cílové skupiny, jejich stručný popis, jejich možné přínosy nebo rizika, harmonogram a jejich finanční náročnost.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BAČUVČÍK, Radim, 2011. Marketing neziskových organizací. Zlín: VeRBuM, 190 s. ISBN 9788087500019.

BAČUVČÍK, Radim. 2012. Marketing kultury: divadlo, koncerty, publikum, veřejnost. Zlín: VeRBuM. 198 s. ISBN 978-80-87500-17-0.

BLAŽEK, Jiří a David UHLÍŘ, 2020. Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, implikace. Karolinum, 364 s. ISBN 978-80-246-4566-7.

BOUKAL, Petr, 2013. Fundraising pro neziskové organizace. Praha: Grada, 264 s. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4487-2.

CDK, © 2022. Kultura a média. In: *Euroskop.cz* [online]. [cit. 2023-04-22]. Dostupné z: <https://euroskop.cz/evropska-unie/politiky-eu/regulace-o-koordinace/kultura-a-media/>

Cíle udržitelného rozvoje (SDGs), © 2023. *OSN* [online]. Praha [cit. 2023-05-01]. Dostupné z: <https://osn.cz/osn/hlavni-temata/cile-udrzitelneho-rozvoje-sdgs/>

CLLD, ©2023. *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR* [online]. [cit. 2023-04-22]. Dostupné z: <https://mmr.cz/cs/microsites/uzemni-dimenze/regionalni-rozvoj/clld>

ČSÚ: Počet obyvatel, © 2023. In: *Veřejná databáze* [online]. [cit. 2023-04-10]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&z=T&f=TABULKA&katalog=33155&pvo=DEM14&str=v109&u=v109_VUZE MI_43_586587

ČSÚ: Podíl nezaměstnaných osob, pracovní místa v evidenci pracovního úřadu, © 2023. In: *Veřejná databáze* [online]. [cit. 2023-04-10]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&z=T&f=TABULKA&katalog=30853&pvo=ZAM09&str=v171&c=v3~3_RP2022&u=v171_VUZEMI_101_40746

ČSÚ: Pohyb obyvatel, © 2023. In: *Veřejná databáze* [online]. [cit. 2023-04-10]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&z=T&f=TABULKA&skupId=546&katalog=33155&pvo=DEM05&pvo=DEM05&str=v109&u=v109_VUZEMI_43_586587

DENHARDT, Robert B., Janet Vinzant DENHARDT a Maria Pilar ARISTIGUETA, 2013. Managing human behavior in public and nonprofit organizations. 3rd ed. Los Angeles: Sage Publications, 525 s. ISBN 9781412991650.

Dokumenty finančního odboru, © 2023. Město Strážnice [online]. [cit. 2023-04-10]. Dostupné z: <http://www.straznice-mesto.cz/dokumenty-financniho-odboru/ds-1077/p1=1046>

FS Demižón, © 2007. Demižon Strážnice [online]. [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <http://www.demizon.straznice.cz/>

HYÁNEK, Vladimír, 2011. Neziskové organizace: teorie a mýty. Brno: Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, 131 s. ISBN 978-80-210-5651-0.

ISKRA, Katarzyna Anna, 2022. Kultura. In: Evropský parlament [online]. [cit. 2023-04-22]. Dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/cs/sheet/137/kultura>

JOHNOVÁ, Radka. 2008. Marketing kulturního dědictví a umění: [art marketing v praxi]. 2. vyd. Praha: Grada, 288 s. ISBN 978-80-247-2724-0.

KADERÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ, 2012. Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 297 s. ISBN 9788073579104.

KESNER, Ladislav, 2005. Marketing a management muzeí a památek. Praha: Grada, 304 s. ISBN 9788024711041.

KRECHOVSKÁ, Michaela, Pavlína HEJDUKOVÁ a Dita HOMMEROVÁ, 2018. Řízení neziskových organizací: klíčové oblasti pro jejich udržitelnost. Praha: Grada Publishing, 208 s. Expert (Grada). ISBN 9788024730752.

LEDVINOVÁ, Jana, AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V PRAZE a Katedra PRODUKCE, 2013. Profesionální fundraising. Praha: Akademie múzických umění v Praze, 129 s. ISBN 9788073312947.

Lepší kraj: Jihomoravský kraj [online], © 2023. [cit. 2023-05-01]. Dostupné z: <https://lepsikraj.cz/>

MAIER, Karel, 2012. Udržitelný rozvoj území. Praha: Grada, 253 s. ISBN 9788024741987.

MALINA, Jaroslav, 2009. Antropologický slovník, aneb, Co by mohl o člověku vědět každý člověk: (s přihlédnutím k dějinám literatury a umění). Brno: Akademické nakladatelství CERM, 305 s. ISBN 978-80-7204-560-0.

Mapy. cz, ©2023. [online]. [cit. 2023-10-04]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?l=0&q=str%C3%A1%C5%BEnice&source=muni&id=5667&ds=2&x=17.0901138&y=49.0413083&z=10>

MAS STRÁŽNICKO, © 2021. [online]. [cit. 2023-04-10]. Dostupné z: https://www.straznicko-mas.cz/?page_id=11648

Město Strážnice: Informační turistické centrum Strážnicko [online], © 2023. [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <http://www.straznice-mesto.cz/tic.asp>

Městské muzeum Strážnice [online], © 2008. [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://muzeum-straznice.webnode.cz/>

MINISTERSTVO KULTURY, 2023. Označení Evropské dědictví. Ministerstvo kultury [online]. [cit. 2023-04-22]. Dostupné z: <https://www.mkcr.cz/oznaceni-evropske-dedictvi-cs-56>

MONITOR: Informační portál Ministerstva financí [online]. Praha: Ministerstvo financí ČR, 2023 [cit. 2023-04-10]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00285315/prehled?rad=t&obdobi=2303>

NEKOLNÝ, Bohumil, 2014. Paradigmata moderní kulturní politiky. V Praze: Institut umění – Divadelní ústav, 107 s. ISBN 9788070083178.

NÚLK Strážnice, 2023. [online]. 10. dubna 2023 [cit. 2023-10-04]. Dostupné z: <http://www.nulk.cz/>

O festivalu, © 2023. Strážnice mezinárodní folklórní festival [online]. [cit. 2023-05-15]. Dostupné z: <https://festivalstraznice.cz/o-festivalu/>

O nás, © 2023. Fčeličky: World Music Band ze Strážnice [online]. [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://www.fcelicky.cz/o-nas/>

O'BRIEN, Dave, 2015. Kulturní politika: management, hodnoty a modernita v kreativních průmyslech. Brno: Barrister & Principal, 262 s. Kultura & arts management. ISBN 978-80-7485-058-5.

Organizace a spolky ve Strážnici, © 2023. Město Strážnice [online]. [cit. 2023-04-10]. Dostupné z: <http://www.straznice-mesto.cz/organizace-a-spolky-ve-straznici/os-1023/p1=18234>

PAJER, Jiří, 2000. Strážnice: staré pohlednice města : old postcards of the town : alte Ansichtskarten der Stadt. Strážnice: Etnos. ISBN 80-900300-3-3.

Památky města Strážnice, © 2008. Město Strážnice [online].. [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <http://m.straznice-mesto.cz/pamatky-mesta-straznice/ds-1015>

PATOČKA, Jiří a Eva HEŘMANOVÁ, 2008. Lokální a regionální kultura v České republice. Praha: ASPI, 199 s. ISBN 9788073573478.

PAVLÍK, Marek, 2020. Regiony budoucnosti. Praha: Grada, 221 s. ISBN 9788027113101.

PELIKÁNOVÁ, Anna, 2018. Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 336 s. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 9788027121175.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2015. Financování měst, obcí a regionů. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 280 s. ISBN 9788024756080.

SEAMAN, Bruce Alan a Dennis R. YOUNG, 2018. Handbook of research on nonprofit economics and management. Second edition. Cheltenham: Northampton : Edward Elgar Publishing, 478 s. ISBN 9781785363511.

SKÁCEL, Jan. 1999. Čtení o Strážnici. Strážnice: Muzejní spolek a Městský úřad Strážnice, 237 s. ISBN 8023866982

Skanzen Strážnice [online], 2023. [cit. 2023-05-15]. Dostupné z: <https://www.skanzenstraznice.cz/>

SLPT Žerotín, © 2023. SLPT Žerotín ze Strážnice [online]. [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://www.zerotin.com/historie/>

Současnost města, © 2023. Město Strážnice [online]. [cit. 2023-05-15]. Dostupné z: <http://www.straznice-mesto.cz/o-meste/d-15673/p1=22638>

SOUKUP, Václav, 2011. Antropologie: teorie člověka a kultury. Praha: Portál, 741 s. ISBN 9788073674328.

STEJSKAL, Jan a Jaroslav KOVÁRNÍK, 2009. Regionální politika a její nástroje. Praha: Portál, 216 s. ISBN 9788073675882.

Strategický rámec Česká republika 2030, 2017. Praha: Úřad vlády České republiky, Odbor pro udržitelný rozvoj. ISBN 978-80-7440-181-7.

STRÁŽNICKO – JE I VÁŠ KRAJ!, © 2021. In: MAS Strážnicko [online]. [cit. 2023-04-10]. Dostupné z: http://www.straznicko-mas.cz/wp-content/uploads/2022/01/SCLLD_MAS-2021-27-STR%C3%81%C5%BDNICKO-fin%C3%A1l.pdf

Strážničan: Kulturní dům Strážnice [online], © 2023. [cit. 2023-05-01]. Dostupné z: <http://www.kulturnidumstraznican.cz/kulturni-dum/program.html>

UNESCO památky [online], © 2023. [cit. 2023-05-01]. Dostupné z: <https://www.unesco-czech.cz/unesco-pamatky/>

UNESCO. 2009. THE 2009 UNESCO FRAMEWORK FOR CULTURAL STATISTICS (FCS) [online]. 2009. Montreal: UNESCO Institute for Statistics. 100 s. [cit. 2023-03-14]. ISBN 978-92-9189-075-0. Dostupné z: http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/unesco-framework-for-cultural-statistics-2009-en_0.pdf

VÍT, Petr, 2015. Praktický právní průvodce pro neziskové organizace. Praha: Grada. 157 s. ISBN 9788024754772.

Výroční zprávy, 2023. NÚLK - Národní ústav lidové kultury [online]. [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://www.nulk.cz/vyrocnizpravy/>

Výsledky účtu kultury ČR, 2020. In: Statistika kultury [online]. [cit. 2023-05-01]. Dostupné z: <https://www.statistikakultury.cz/wp-content/uploads/2022/08/Vysledky-uctu-kultury-CR-za-rok-2020.pdf>

Zákon č. 89/2012 Sb. Zákon občanský zákoník, © 2023. Zákony pro lidi [online]. [cit. 2023-05-15]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>

ZUŠ Strážnice: Základní umělecká škola Strážnice [online], © 2023. [cit. 2023-04-11]. Dostupné z: <https://www.zusstraznice.cz/>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

Apod.	a podobně
Atd.	a tak dále
CLLD	Komunitně vedený rozvoj
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EU	Evropská unie
FS	folkorní soubor
Kč	česká koruna
KD	kulturní dům
MAS	Místní akční skupina
Např.	například
NO	nezisková organizace
NÚLK	Národní ústav lidové kultury
OSN	organizace spojených národů
PPP	Public Private Partnership
Sb.	Sbírky
SLPT	soubor lidových písní a tanců
SRJMK 2021+	Strategie rozvoje Jihomoravského kraje 2021+
SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats
Tis.	tisíce
Tzv.	tak zvaně
UNESCO	Organizace spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu
ZUŠ	základní umělecká škola

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obrázek 1 Kulturní cyklus (Zdroj: UNESCO, 2009)</i>	13
<i>Obrázek 2 Marketingový mix (vlastní zpracování)</i>	20
<i>Obrázek 3 Rozdělení veřejné správy (vlastní zpracování)</i>	31
<i>Obrázek 4 17 strategických cílů udržitelného rozvoje (Zdroj: Cíle udržitelného rozvoje (SDGs), © 2023)</i>	34
<i>Obrázek 5 Zobrazení polohy města Strážnice v mapě (Mapy.cz, ©2023)</i>	37
<i>Obrázek 6 Znak města Strážnice (Město Strážnice, © 2023)</i>	38
<i>Obrázek 7 Graf s vývojem počtu obyvatel Strážnice (vlastní zpracování)</i>	41
<i>Obrázek 8 Graf vývoje počtu obyvatel okresu Hodonín 2011-2021 (Zdroj: ČSÚ; vlastní zpracování)</i>	42
<i>Obrázek 9 Kartogram podílu nezaměstnaných osob v % ve vybraných okresech (vlastní zpracování)</i>	43
<i>Obrázek 10 Území působnosti MAS Strážnicko (Zdroj: Mapy.cz, ©2023)</i>	45
<i>Obrázek 11 Hospodaření města Strážnice 2018-2022 (Zdroj: Monitor státní pokladny, vlastní zpracování)</i>	47
<i>Obrázek 12 Výhody současného stavu kulturních aktivit (vlastní zpracování)</i>	63
<i>Obrázek 13 Bariery dalšího rozvoje kulturních aktivit (vlastní zpracování)</i>	63
<i>Obrázek 14 Možné změny ke zlepšení stavu kulturních aktivit (vlastní zpracování)</i>	63

SEZNAM TABULEK

<i>Tabulka 1 Vývoj počtu obyvatel Strážnice od roku 2011 do roku 2021 (Zdroj: ČSÚ; vlastní zpracování)</i>	<i>40</i>
<i>Tabulka 2 Složení obyvatel Strážnice (Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování)</i>	<i>41</i>
<i>Tabulka 3 Stav nezaměstnanosti v okrese Hodonín 2016-2022 (Zdroj: ČSÚ; vlastní zpracování)</i>	<i>42</i>
<i>Tabulka 4 Rozpočet za rok 2022 (Zdroj: Monitor Státní Pokladny; vlastní zpracování)....</i>	<i>47</i>
<i>Tabulka 5 Schválený rozpočet na rok 2023 (Zdroj: Monitor Státní pokladny; vlastní zpracování)</i>	<i>48</i>
<i>Tabulka 6 Financování Kulturního domu Strážničan (Zdroj: Závěrečné účty města Strážnice; vlastní zpracování)</i>	<i>48</i>
<i>Tabulka 7 Čerpání dotací z rozpočtu města (Zdroj: Závěrečné účty města Strážnice; vlastní zpracování)</i>	<i>49</i>
<i>Tabulka 8 Návštěvnost zámku mezi roky 2015-2021 (Zdroj: Výroční zprávy NÚLK; vlastní zpracování)</i>	<i>54</i>
<i>Tabulka 9 Návštěvnost skanzenu mezi roky 2015–2021 (Zdroj: Výroční zprávy NÚLK; vlastní zpracování).....</i>	<i>54</i>
<i>Tabulka 10 Harmonogram kulturních akcí (Zdroj: Město Strážnice; vlastní zpracování) .</i>	<i>56</i>
<i>Tabulka 11 Příspěvek od města Strážnice na pořádání hodů (Zdroj: Závěrečné účty města Strážnice; vlastní zpracování)</i>	<i>57</i>
<i>Tabulka 12 SWOT analýza (vlastní zpracování)</i>	<i>64</i>
<i>Tabulka 13 Harmonogram návrhu č.1 (vlastní zpracování)</i>	<i>66</i>
<i>Tabulka 14 Harmonogram č.2 (vlastní zpracování).....</i>	<i>68</i>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Ke kapitole kulturní infrastruktura

Příloha P II: Formulář žádosti o dotaci

PŘÍLOHA P I: KE KAPITOLE KULTURNÍ INFRASTRUKTURA

Obrázek 16 Strážnický zámek

Obrázek 15 Skanzen Strážnice

Obrázek 17 Bílá věž

Obrázek 18 kaple na vrchu Žerotín

Obrázek 20 strážnické brány

Obrázek 19 kostel na Nanebevzetí panny Marie

Obrázek 22 plakát MFF 2023

Obrázek 21 ukázka z programu MFF

PŘÍLOHA P II: FORMULÁŘ ŽÁDOSTI O DOTACI

ŽÁDOST O DOTACI Z ROZPOČTU MĚSTA

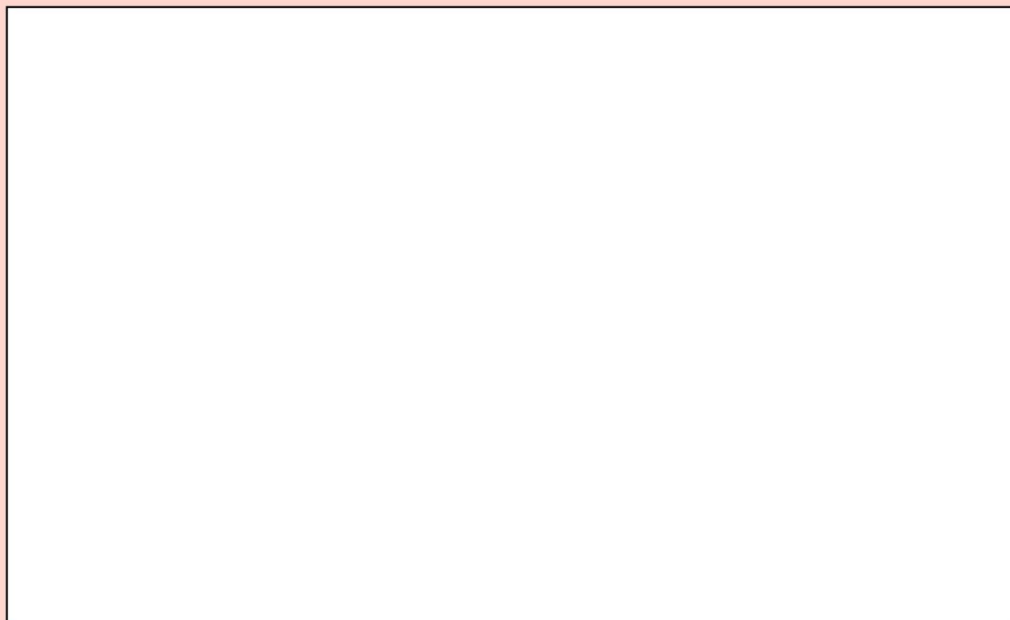
Městský úřad Strážnice, náměstí Svobody 503, 696 62 Strážnice

Údaje o žadateli :	
Název: *	____
IČ / Rodné číslo: *	____
DIČ:	____
Adresa:	____
Telefon :	____
E-mail (doporučeno) :	____
Datová schránka :	____
Statutární zástupce organizace :	
Příjmení, jméno, titul:	____
Adresa trvalého pobytu:	____
Funkce :	____
Telefon :	____
E-mail (doporučeno) :	____
Datová schránka :	____
Osoba oprávněná jednat :	
Příjmení, jméno, titul:	____
Adresa trvalého pobytu:	____
Telefon :	____
E-mail (doporučeno) :	____
Datová schránka :	____
Bankovní spojení :	
Číslo účtu :	____
Banka:	____
Dotace :	
Výše požadované dotace :	____
Účel dotace s uvedením termínu kdy má být účelu dosaženo :	
____	

Popis žadatele (podrobný popis charakteru činnosti a zaměření žadatele, strukturu, počet členů (děti, mládež do 18-ti let, dospělí), a další.:

A large, empty rectangular box with a black border, intended for the applicant to provide a detailed description of their organization, including its structure and membership.

Podrobná specifikace podporované aktivity:

A large, empty rectangular box with a black border, intended for the applicant to provide a detailed specification of the activity they are requesting support for.

Povinné přílohy žádosti:

- a) u fyzických osob doklad totožnosti
- b) u fyzických osob podnikajících na základě živnostenského oprávnění kopie živnostenského oprávnění
- c) u právnických osob výpis z veřejného rejstříku nebo výpis z registru ekonomických subjektů (stačí kopie pořízená na internetových stránkách)
- d) u právnických osob stanovy + listina prokazující osobu s právem jednat (ledaže toto oprávnění lze zjistit z výpisu z veřejného rejstříku)
- e) smlouva o zřízení bankovního účtu (případně fotokopie posledního výpisu z bankovního účtu)
- f) předpokládaný rozpočet akce (v případě, že je žádáno o poskytnutí dotace na konkrétní akci – např. den dětí, sportovní, kulturní, či společenská akce)
- g) předpokládaný rozpočet žadatele na následující kalendářní rok (v případě, že je žádáno o poskytnutí dotace na činnost v následujícím kalendářním roce)
- h) schválený rozpočet žadatele na příslušný kalendářní rok (v případě, že je žádáno o poskytnutí dotace na činnost v příslušném kalendářním roce)

Podávám, že všechny mnou uvedené údaje v tomto dokumentu jsou pravdivé a úplné.

V dne

Podpis osoby oprávněné jednat za žadatele, razítko žadatele

Souhlas se zpracováním osobních údajů

dle čl. 7 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů)

Udělují tímto souhlas s nakládáním s mými osobními údaji pro Město, náměstí Svobody 503, 696 62 Strážnice a to za účelem komunikace související s administrací dotací.

Tento souhlas udělují na dobu nezbytně nutnou.

Svým podpisem dále stvrzuji, že jsem byl poučen\ byla poučena o svých právech, zejména o právu tento souhlas kdykoliv odvolat /jakýmikoli prostředky, tedy osobně, písemně, mailovou či textovou korespondencí/, a to i bez udání důvodů, o právu přístupu k těmto údajům, o právu na jejich opravu, o tom, že poskytnutí osobního údaje je dobrovolné, o právu na sdělení, které osobní údaje byly zpracovány a k jakému účelu.

Dále tímto stvrzuji, že jsem byl poučen\byla poučena, že jestliže zjistím nebo se budu domnívat, že správce či zpracovatel osobních údajů provádí zpracování osobních údajů, které je v rozporu s ochranou jeho soukromého a osobního života nebo v rozporu se zákonem, mohu požádat, aby správce nebo zpracovatel tuto skutečnost vysvětlil a odstranil takto vzniklý stav. Zejména se může jednat o blokování citlivých údajů, provedení jejich opravy, doplnění či jejich likvidaci.

V dne

Podpis osoby oprávněné jednat za žadatele, razítko žadatele

Rozpočet akce

	Náklady akce	Plánovaná výše
1.	Mzdové náklady	
1.1.	Mzdy a platy	
1.2.	Zákonné odvody z mezd	
1.3.	Dohody mimo pracovní poměr	
2.	Honoráře a odměny (specifikujte)	
2.1.		
2.2.		
2.3.		
3.	Nákup materiálu (specifikujte)	
3.1.		
3.2.		
3.3.		
4.	Nákup drob. dlouhodob. hmot. maj. (DDHM - cena pořízeného majetku za 1 ks od 3 000,- Kč) a drob. dlouhodob. nehmot. maj. (DDNM –cena pořízeného majetku za 1 ks od 5 000,- Kč) – specifikujte:	
4.1.		
4.2.		
4.3.		
5.	Opravy a udržování (specifikujte)	
5.1.		
5.2.		
5.3.		
6.	Ostatní nákupy a služby	
6.1.	Spotřeba energií	
6.2.	Cestovné, doprava	
6.3.	Propagace	
6.4.	Pronájem	
6.5.	Služby pošt	
6.6.	Služby bank	
6.7.	Telekomunikace	
6.8.		
7.	Jiné výše nespecifikované náklady (specifikujte)	
7.1.		
7.2.		
7.3.		
7.4.		
7.5.		
7.6.		
7.7.		
	Celkové náklady akce	0.00 Kč